

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Kommunedirektøren

Årsregnskap og konsolidert regnskap for 2022

Innhold

Del 1 – Regnskap 2022 Trondheim kommune	7
1 Bevilgningsoversikter drift	8
2 Bevilgningsoversikter investering	10
3 Økonomisk oversikt etter art - drift	12
4 Balanseregnskapet	14
5 Bevilgningsoversikt drift, til fordeling	17
6 Bevilgningsoversikt investering, til fordeling	18
7 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	19
8 Noter til regnskapet	20
Note 0.1 - Regnskapsprinsipper	20
Note 0.2 - Vesentlige poster i regnskapet	22
Note 1 - Endring i arbeidskapital	24
Note 2 - Kapitalkonto	25
Note 4 - Varige driftsmidler	26
Note 5 - Aksjer og andeler	27
Note 6 - Utlån	29
Note 7 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	30
Note 8 - Renter - sikring	30
Note 9 - Langsiktig gjeld	31
Note 10 - Avdrag på lån	32
Note 11 - Pensjoner	33
Note 12 - Garantiansvar	36
Note 13 - Avsetninger og bruk av avsetninger	40
Note 14 - Selvkost	41
Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler	43
Note 16 - Ytelse til ledende personer	44
Note 17 - Godtgjørelse til revisor	44
Note 18 - Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer	44
Note 19 - Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen	45
Note 20 - Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster	46
Note 21 - Trondheim kommunes kraftfond (TKK)	46
Note 22 - Andre vesentlige forpliktelser	50
Note 23 - Interkommunalt samarbeid der Trondheim er vertskommune	50
Note 24 - Interkommunale selskaper	52
Del 2 - Konsolidert årsregnskap - Trondheim kommune	54
1 Økonomisk oversikt etter art, drift	55
2 Bevilgningsoversikt investering	57
3 Balanseregnskapet	59
4 Noter til regnskapet	62
Note 0.1 Formål	62
Note 0.2 Regnskapsprinsipper for konsolidert regnskap	62

Note 0.3 Enheter som er med i konsolidert regnskap	62
Note 1 - Endring i arbeidskapital	63
Note 2 - Varige driftsmidler	63
Note 3 - Aksjer og andeler	65
Note 4 - Pensjoner	66
Note 5 - Avsetninger og bruk av avsetninger	69
Del 3 - Revisors beretning	70

Innledning

Om regnskapsavleggelsen

Årsoppgjørsk dokumentene

Årsoppgjørsk dokumentene for Trondheim kommune består av 3 deler:

Årsregnskapet (dette dokumentet)

Dokumentet inneholder drifts-, investerings- og balanseregnskap og noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk. I henhold til kommuneloven skal det avlegges et konsolidert regnskap, som viser den samlede økonomiske virksomheten og ressursbruken i kommunen og de to kommunale foretakene Stavne Trondheim KF og Klæbu Industrier KF.

Trondheim kommune legger også inn revisjonsberetningen som en del av dokumentet når denne er mottatt fra revisor.

Årsberetningen

Dokumentet inneholder kommunedirektøren sin redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling og status, spesielt om de forhold som påvirker kommunens regnskapsresultat og finansielle stilling. Dokumentet inneholder også en rapportering på måloppnåelse og status for viktige tiltak i tjenesteområdene.

Årsberetning for finansområdet iht. kommunens finansreglement

Dokumentet omhandler en rapportering om utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året vedrørende kommunens finansielle aktiva og passiva.

Der det er nødvendig er det gitt henvisninger mellom de enkelte dokumentene for utfyllende opplysninger. Disse dokumentene, sammen med årsoppgjørssaken som legges fram for bystyret, er de offisielle årsoppgjørsk dokumentene for Trondheim kommune.

Om behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen

Trondheim kommune avlegger årsregnskap etter kommuneloven § 14-6 og bestemmelser i forskrift om forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner. Det følger av samme bestemmelse at årsregnskapet skal være avlagt innen 22. februar i året etter regnskapsåret.

Regnskapet for 2022 avlegges 22.02.2023.

Terskelen for å gjøre endringer i regnskapet etter at det er avlagt er høy. Unntaket er interne omposteringer for å få frem korrekte data til KOSTRA som ikke påvirker tallene i det fremlagte offisielle regnskapet for Trondheim kommune.

Årsrapporten skal avgis innen 31.03.2023.

Revisjonsberetningen fra Trondheim kommunerevisjon skal foreligge innen 15.04.2023.

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt, dvs. innen 30.06.2023. Før behandling i kommunestyret skal årsregnskapet behandles i kontrollkomiteen.

Rapportering av regnskap til KOSTRA

Bevilgningsregnskapet (drifts- og investeringsregnskapet), balanseregnskapet og konsolidert regnskap skal rapporteres elektronisk til Statistisk sentralbyrå innen 22.02.2023. Innsending blir foretatt 22.02.2023. I forhold til KOSTRA, kan rapporterte data korrigeres fram til 15.04.2023 som er siste frist for innsending.

Rapportering av regnskap til Oslo Børs

Fordi Trondheim kommune har obligasjonslån har kommunen også rapporteringsplikt til Oslo Børs. Kommunen vil foreta finansiell rapportering til Oslo Børs innen fristen 30.06.2023.

Merknader til regnskapsavleggelsen for 2022

Når det gjelder materielle forhold og hendelser for øvrig av betydning for regnskapet 2022, vises det til note 0.2 – Vesentlige transaksjoner.

Trondheim 22.02.2023

Morten Wolden

Kommunedirektør

Del 1 – Regnskap 2022

Trondheim kommune

1 Bevilgningsoversikter drift

<i>Tall i millioner kroner</i>	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd		-4 317	-4 310	-4 437	-4 607
Inntekts- og formuesskatt		-8 418	-8 297	-7 257	-7 440
Eiendomsskatt		-810	-811	-817	-778
Andre generelle driftsinntekter		-552	-442	-309	-541
Sum generelle driftsinntekter		-14 098	-13 860	-12 820	-13 366
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto		12 463	12 522	11 737	11 539
Avskrivninger	4	943	943	0	902
Sum netto driftsutgifter		13 406	13 465	11 737	12 441
Brutto driftsresultat		-692	-396	-1 082	-925
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-323	-376	-351	-207
Utbytter		-42	-25	-25	-38
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		148	0	0	-324
Renteutgifter		460	408	436	313
Avdrag på lån	10	1 065	1 059	908	927
Netto finansutgifter		1 308	1 067	969	671
Motpost avskrivninger	4	-943	-943	0	-902
Netto driftsresultat		-327	-271	-114	-1 156

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Overføring til investering	197	196	207	331
Avsetninger til bundne driftsfond	219	32	32	269
Bruk av bundne driftsfond	-298	-91	-73	-249
Avsetninger til disposisjonsfond	898	920	250	806
Bruk av disposisjonsfond	-689	-785	-302	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	327	271	114	1 156

Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0
---	---	---	---	---

Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0
--	---	---	---	---

2 Bevilgningsoversikter investering

Tall i millioner kroner	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig Budsjett 2022	Regnskap 2021
Investeringsutgifter					
Investeringer i varige driftsmidler		2 506	3 307	3 508	2 512
Tilskudd til andres investeringer		29	76	0	12
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	59	56	56	73
Utlån av egne midler		20	20	0	19
Avdrag på lån		0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		2 613	3 460	3 564	2 615
Investeringsinntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift		-335	-367	-379	-286
Tilskudd fra andre	18	-320	-470	-421	-851
Salg av varige driftsmidler		-192	-200	-200	-290
Salg av finansielle anleggsmidler		-2	0	0	-48
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
Bruk av lån		-1 571	-2 227	-2 359	-804
Sum investeringsinntekter		-2 419	-3 265	-3 358	-2 279
Videreutlån					
Videreutlån		615	736	500	538
Bruk av lån til videreutlån		-576	-576	-500	-518
Avdrag på lån til videreutlån		92	96	174	70
Mottatte avdrag på videreutlån		-204	-230	-174	-215
Netto utgifter videreutlån		-73	26	0	-124

Overføring fra drift og netto avsetninger

Overføring fra drift		-197	-195	-206	-331
Avsetninger til bundne investeringsfond	13	136	141	100	160
Bruk av bundne investeringsfond	13	-60	-167	-100	-37
Avsetninger til ubundet investeringsfond	13	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	13	0	0	0	-4
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-121	-221	-206	-212

Fremført til inndecking i senere år (udekket beløp)		0	0	0	0
--	--	----------	----------	----------	----------

Art 980 Regnskapsmessig merforbruk		0	0	0	0
------------------------------------	--	---	---	---	---

Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)

Inntekter til fordeling		0	0	0	0
Utgifter til fordeling		2 613	3 460	3 564	2 615
Sum til fordeling (netto)		2 613	3 460	3 564	2 615

3 Økonomisk oversikt etter art - drift

Tall i millioner kroner	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter					
Rammetilskudd		-4 317	-4 310	-4 437	-4 607
Inntekts- og formuesskatt		-8 418	-8 297	-7 257	-7 440
Eiendomsskatt		-810	-811	-817	-778
Andre skatteinntekter		0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-552	-442	-309	-541
Overføringer og tilskudd fra andre		-2 010	-1 686	-1 604	-2 256
Brukerbetalinger		-695	-759	-767	-693
Salgs- og leieinntekter		-1 742	-1 606	-1 613	-1 640
Sum driftsinntekter		-18 546	-17 912	-16 803	-17 955
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter		8 270	8 375	7 826	7 854
Sosiale utgifter	11	2 194	2 172	2 114	2 118
Kjøp av varer og tjenester		5 062	4 739	4 766	4 968
Overføringer og tilskudd til andre		1 385	1 288	1 015	1 189
Avskrivninger	4	943	943	0	902
Sum driftsutgifter		17 854	17 516	15 720	17 030
Brutto driftsresultat		-692	-396	-1 082	-925

Finansinntekter/Finansutgifter

Renteinntekter	-323	-376	-351	-207
Utbytter	-42	-25	-25	-38
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	148	0	0	-324
Renteutgifter	460	408	436	313
Avdrag på lån	1 065	1 059	908	927
Netto finansutgifter	1 308	1 067	969	671

Motpost avskrivninger	4	-943	-943	0	-902
-----------------------	---	------	------	---	------

Netto driftsresultat	-327	-271	-114	-1 156
-----------------------------	-------------	-------------	-------------	---------------

Disponering eller dekning av netto driftsresultat:

Overføring til investering		197	196	207	331
Avsetninger til bundne driftsfond	13	219	32	32	269
Bruk av bundne driftsfond	13	-298	-91	-73	-249
Avsetninger til disposisjonsfond	13	897	920	250	806
Bruk av disposisjonsfond	13	-688	-785	-302	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		327	271	114	1 156

Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0
--	---	---	---	---

4 Balanseregnskapet

Alle tall i millioner kroner

EIENDELER			
Anleggsmidler	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Varige driftsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	4	29 806	29 036
Utstyr, maskiner og transportmidler	4	2 518	1 244
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer og andeler (eiendeler)	5, 21	2 196	2 139
Obligasjoner (eiendeler)		0	0
Utlån	6	3 247	2 816
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler	11	18 526	16 875
Sum anleggsmidler		56 294	52 110

Omløpsmidler			
Bankinnskudd og kontanter		2 750	3 024
Finansielle omløpsmidler			
Aksjer og andeler (omløpsmidler)	7, 21	1 458	1 518
Obligasjoner (omløpsmidler)		5 158	5 168
Sertifikater		0	0
Derivater (omløpsmidler)		0	0
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer		660	616
Andre kortsiktige fordringer		699	1 117
Premieavvik (kortsiktige fordringer)	11	1 466	1 387
Sum omløpsmidler		12 190	12 830

Sum eiendeler		68 484	64 941
----------------------	--	---------------	---------------

EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Egenkapital drift			
Disposisjonsfond	13	-2 854	-2 646
Bundne driftsfond	13	-470	-549
Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
Egenkapital investering			
Ubundet investeringsfond	13	-6 023	-6 023
Bundne investeringsfond	13	-298	-222
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
Annen egenkapital			
Kapitalkonto	2	-17 736	-15 692
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		0	0
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	211	211
Sum egenkapital		-27 170	-24 921

Langsiktig gjeld			
Lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	-13 291	-13 211
Obligasjonslån	9	-5 500	-5 500
Sertifikatlån	9	-2 293	-2 054
Pensjonsforpliktelse	11	-17 851	-16 702
Sum langsiktig gjeld		-38 935	-37 467

Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-672	-866
Likviditetslån		0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-1 707	-1 688
Premieavvik (kortsiktige gjeld)		0	0
Sum kortsiktig gjeld		-2 379	-2 553

Sum egenkapital og gjeld		-68 484	-64 941
---------------------------------	--	----------------	----------------

MEMORIAKONTI

Ubrukte lånemidler	428	1 099
Andre memoriakonti	28 199	28 199
Motkonto for memoriakontiene	-28 626	-29 297
Sum memoriakonti	0	0

Sum balanse	0	0
-------------	---	---

5 Bevilgningsoversikt drift, til fordeling

	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022
Skoler	2 250	2 271	2 138
Barnehager	1 855	1 849	1 794
Barne-og fam.tjenester	1 001	1 002	915
Botiltak og dagtilbud	909	913	806
Helse og omsorgstjenester	3 222	3 174	2 904
Psykisk helse og rus	293	303	292
Kvalifisering og velferd	670	687	608
Flyktninger og innvandrere	5	6	5
Kunst og kultur	283	284	240
Kirke og gravlunder	121	121	121
Idrett	204	209	193
Næring og samfunn	38	39	27
Miljø og landbruk	47	45	40
Plan og bygning	83	82	75
Tekniske tjenester	988	969	647
Eiendomstjenester	1 016	1 016	488
Folkevalgte og bystyresekretariatet	70	74	66
Utvikling og støttetjenester	463	471	420
Kommunedirektøren	255	252	168
Samferdsel	-90	-64	-79
Tilleggsbevilgninger	0	35	133
Diverse sentrale bevilgninger	156	248	257
<i>Motpost avskrivninger</i>	-943	-943	0
<i>Korreksjoner</i>	-434	-522	-518
Sum	12 463	12 522	11 737

6 Bevilgningsoversikt investering, til fordeling

Investeringer i varige driftsmidler og tilskudd til andres investeringer	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022
Barnehage	51,0	58,3	87,6
Skole	381,1	395,3	358,4
Barne og familietjenesten	3,5	13,6	42,3
Helse og velferd	491,0	569,5	844,9
Bolig	204,8	200,6	275,1
Idrett og friluftsliv	516,5	573,2	478,2
Kunst og kultur	26,5	30,0	47,4
Kirker og gravlunder	30,3	155,7	90,5
IT	89,8	124,3	88,1
Formålstomt	13,8	35,9	85,9
Eiendomsinvesteringer	47,0	51,3	42,8
Ubebygd bolig og næringsareal	65,0	139,3	151,4
Veg	26,7	46,1	40,2
Vann	98,1	243,0	243,0
Avløp	229,1	334,7	270,0
Avfall	4,0	3,8	2,0
Byrom parker og grøntanlegg	54,0	88,8	51,2
Administrasjonsbygg og byrom	2,0	3,3	7,5
Miljøpakken	138,7	201,7	200,0
Trondheim parkering	1,6	2,8	3,1
Maskiner og utstyr	43,0	58,6	13,7
Klimainvesteringer	16,8	53,8	85,0
Sum investeringer	2 534,5	3 383,6	3 508,3

7 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Driftsregnskapet

Netto driftsresultat	-327
Avsetninger til bundne driftsfond	219
Bruk av bundne driftsfond	-298
Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	197
Avsetning til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	898
Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-437
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	252
Strykning av bruk av disposisjonsfond	252
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0

Investeringsregnskapet

Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	2268
Avsetninger til bundne investeringsfond	136
Bruk av bundet investeringsfond	-60
Budsjettert bruk av lån	-2803
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-197
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-656
Strykning av bruk av lån	656
Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp).	0

8 Noter til regnskapet

Alle tall er oppgitt i millioner kroner hvis ikke annet er oppgitt

Note 0.1 - Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven (KL), forskrifter og god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Prinsippene for kommuneregnskapet

All tilgang på og bruk av midler i løpet av året skal fremgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

All tilgang på og bruk av midler er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner.

Alle kjente utgifter og inntekter i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes. Hvis størrelsen på et beløp ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres beste estimat i årsregnskapet.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler som er vesentlige og bestemt til varig eie eller bruk for kommunen (Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap m.v. § 3-1). Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler. Finansielt motiverte plasseringer i finansielle instrumenter vil alltid være omløpsmidler, uavhengig av hvilken tidshorison kommunen har for plasseringen. Plasseringer i finansielle instrumenter som er foretatt ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn klassifiseres som anleggsmidler.

KRS 4 ligger til grunn for for avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning på anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmidlet utover standarden ved opprinnelig anskaffelse, utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmidlet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i KL §§ 14-15 til 14-17, med unntak av likviditetstrekkrettighet og likviditetslån nevnt i KL § 14-15, tredje ledd. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler

Omløpsmidler vurderes generelt til laveste verdis prinsipp, som er den laveste verdien av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Den finansielle omløpsporteføljen verdivurderes etter tre ulike prinsipper, jmf. Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 3-3 og KRS 1:

- Ordinære omløpsmidler (obligasjoner og sertifikater) - er vurdert etter laveste verdis prinsipp. Dette er hovedregelen
- Markedsbaserte finansielle omløpsmidler (aksjefond) - er vurdert til virkelig verdi, og er å anse som et unntak fra hovedregelen
- Omløpsobligasjoner med kontantstrømsikring - er vurdert til pålydende verdi, hvor under-/overkurs periodiseres over papirets løpetid.

Anleggsmidler

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost.

Anleggsmidler (driftsmidler) med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk i virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 3-4 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Aksjer og andeler av strategisk eller annen ikke-finansiell karakter klassifiseres som anleggsmidler, jf. punkt 3.3 i KRS 1, og vurderes derfor til anskaffelseskost.

Anleggsmidler med verdifall som ikke forventes å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende verdi med fradrag for forventet tap.

Bruk av sikringsinstrumenter

Trondheim kommune kan benytte sikringsinstrumenter i Trondheim kommunes kraftfond (TKK) og i gjeldsporteføljen. TKK hadde i 2022 ingen rentesikringsinstrumenter utover beholdningen av obligasjoner med kontantstrømsikring, dvs. omløpsobligasjoner med fast rente som holdes til forfall. I gjeldsporteføljen kan det benyttes innlån med fast rente eller rentebytteavtaler for å sikre renta på deler av låneporteføljen. Per utgangen av 2022 er det ingen rentebytteavtaler knyttet til gjelden, kun fastrenteavtaler. Nærmere beskrivelse av disse instrumentene gjøres i note 8.

Selvkostberegninger

Innenfor de områdene der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger, beregner kommunen selvkost etter forskrift om beregning av samlet

selvkost fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 11. desember 2019 med hjemmel i kommuneloven §15-1.

For de tjenestene der kommunen selv har valgt å kreve brukerbetalinger etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer, se note 14.

Merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen merverdiavgiftskompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon for merverdiavgift. Mottatt merverdiavgiftskompensasjon for betalt merverdiavgift er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Kommunal virksomhet utenfor kommuneregnskapet

Kommunen har virksomheter og er en del av virksomheter som avlegger særregnskap, herunder kommunale foretak (KF), interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper (IKS). For nærmere opplysninger, se note 23 om interkommunalt samarbeid og note 24 om interkommunale selskaper.

Note 0.2 - Vesentlige poster i regnskapet

I note 0.2 gjennomgås poster og forhold som er av en slik karakter at de bør tas hensyn til ved vurdering av bevilgningsregnskap og balanse.

Driftsregnskapet

Pensjon

Pensjon bokføres i kommunens regnskap i to ledd: den faktisk betalte pensjonsutgiften (rad 1 i tabellen under) samt en beregnet korreksjon kalt premieavvik (rad 2). Premieavviket kommer enten som en inntekt eller en kostnad og avskrives deretter i regnskapet over maksimalt sju år (rad 3). Til sammen utgjør dette den pensjonskostnaden vi bokfører i regnskapet (alle tall vedrørende premieavvik er inklusive arbeidsgiveravgift):

	2022	2021
Årets premieavvik (inntekt)	429	489
Kostnadsført tidligere balanseført premieavvik	-350	-363
Nettoeffekt premieavvik (inntekt)	79	126
Premieavviket har bidratt med en inntektsføring i driftsregnskapet med 78 millioner kr. Årets pensjonskostnad er tilsvarende lavere enn årets betalte premie.		
Balanseført premieavvik, akkumulert inkl aga	1 466	1 387

Anordningsprinsippet

Anordningsprinsippet er et av de grunnleggende prinsippene i kommuneregnskapet og innebærer at det er tidspunktet for når vi overtar en kjøpt vare eller forbruker en kjøpt tjeneste som bestemmer i hvilket år utgiften skal bokføres og ikke tidspunktet for betaling. Dermed skal også fakturaer vi mottar etter årsskiftet utgiftsføres i gammelt år dersom transaksjonen skjedde

i det gamle året. Anordningsprinsippet gjelder også for inntekter. Det er utarbeidet rutiner og fastsatt tidsfrister for å oppnå så korrekte og fullstendige anordninger som mulig innenfor de tidsrammene som foreligger.

Anordning, ressurskrevende brukere

Det er anordnet 255 millioner kroner i regnskapet 2022 fra tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.

Anordning av lønnsutgifter

Det er sikret at all lønn opptjent i 2022 er bokført i 2022-regnskapet. Dette er gjort gjennom en anordning av lønn opptjent i 2022 og utbetalt i januar 2023 med 109,8 millioner kroner.

Anordning av refusjon av sykepenges og foreldrepenges

Refusjonsinntekter for syke- og foreldrepenges i 2022 er inntektsført i 2022-regnskapet. Refusjonsinntekter som er registrert i januar 2023 og gjelder 2022 er anordnet til 2022-regnskapet med kr 33,3 mill.

Investeringsregnskapet

Lån til investering

Hovedregelen for bruk av lån til investeringsformål fremgår av budsjett- og regnskapsforskriftens §4. Bruk av lån skal regnskapsføres i tråd med budsjetterte beløp. Det er ikke anledning til å føre bruk av lån ut over budsjetterte beløp. Utgangspunktet begrenses også av udisponerte lånemidler, da det ikke er anledning til å regnskapsføre mer bruk av lån enn det kommunen faktisk har i udisponerte lånemidler.

Hvis investeringsregnskapet viser et udisponert beløp, skal bruk av lån deretter strykes slik at investeringsregnskapet går i null. I en situasjon der kommunedirektøren har fullmakt fra bystyret til å regulere låneopptaket i tråd med faktisk aktivitetsnivå (jf. ordlyden "inntil kr" i vedtaket), vil en slik regulering også få konsekvenser for inntektsføring av bruk av lån i investeringsregnskapet.

Bruk av lån i investeringsregnskapet for 2022 er satt til det nivå som er tilstrekkelig til å sikre fullfinansiering av aktivitetene i investeringsregnskapet for 2022. Ubrukte lånemidler per 31.12.2022 er 428 millioner kroner.

Videre utlån – startlån

Trondheim kommune har pr 31.12.2022 en utlånsportefølje knyttet til videreformidling av husbankmidler (startlån) på 2,7 milliarder kroner. I investeringsregnskapet regnskapsføres både avdrag Trondheim kommune betaler på sin gjeld til Husbanken og de avdragene som låntakere betaler til Trondheim kommune. I tillegg til ordinære avdrag mottar Trondheim kommune betydelige beløp knyttet til innfrielse av slike lån.

Ubrukte lånemidler for startlån pr 31.12.2022 er 0. Det står kr 248 millioner kr på et bundet investeringsfond knyttet til innbetalte ekstraordinære avdrag på startlån.

Trondheim kommunes kraftfond (TKK)

TKKs regnskapstall inngår i tallene for Trondheim kommunes årsregnskap for 2022. Egne tall for TKK er i tillegg samlet og spesifisert i egen note (se note 21). Status for TKK i henhold til kommunens finansreglement rapporteres i finansrapport 2022.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og er dermed et mål på kommunens evne til å innfri sine kortsiktige betalingsforpliktelser (likviditet). Alle inntekter (tilgang) og utgifter (bruk) påvirker arbeidskapitalen og skal derfor føres i drifts- eller investeringsregnskapet. Denne avstemmingen mellom arbeidskapitalen i balansen og summen av inntekter og utgifter i drifts- og investeringsregnskapet skal vise at dette er tilfelle.

Balansen	31.12.2022	31.12.2021	Endring
Omløpsmidler	12 190,3	12 830,46	
Kortsiktig gjeld	2 378,6	2 553,10	
Sum arbeidskapital i balansen	9 811,7	10 277,4	-466
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)			671
Virkning av endringer i regnskapsprinsipper			0,0

Endring i arbeidskapital for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet	205,4
--	--------------

Driftsregnskapet	Investeringsregnskapet
+ Sum inntekter	18 545,7 + Sum inntekter
- Sum utgifter	16 910,9 - Sum utgifter
+ Motpost avskrivninger	942,8
+ Eksterne finansinntekter	1 173,6 + Eksterne finansinntekter
- Eksterne finansutgifter	1 538,8 - Eksterne finansutgifter
Netto driftsresultat	326,8 Netto utgifter investering
	-121,4

Sum resultat fra drifts- og investeringsregnskapet	205,4
---	--------------

Note 2 - Kapitalkonto

Kapitalkontoen viser den andel av anleggsmidlene som er finansiert av egenkapital. Kapitalkontoen er differansen mellom balanseførte verdier av anleggsmidler og langsiktig gjeld, justert for ubrukte lånemidler. Ubrukte lånemidler er andelen av langsiktig gjeld som ikke er tatt til inntekt i investeringsregnskapet.

Anleggsmidler:

Saldo 1.1	52 110,1
Saldo 31.12	56 293,9
Endring anleggsmidler	4 183,8
Endring i memoriakonti ubrukte lånemidler	-671,1

Langsiktig gjeld:

Saldo 1.1	37 466,9
Saldo 31.12	38 935,5
Endring langsiktig gjeld	1 468,6

Sum endring anleggsmidler og langsiktig gjeld	2 044,1
---	---------

Kapitalkonto

Saldo 1.1	15 691,5
Saldo 31.12	17 735,6
Endring kapitalkonto	2 044,1

Avstemming mellom regnskapsdelene	0,0
-----------------------------------	-----

Note 3 - Endringer i regnskapsprinsipper, regnskapsestimater og korrigering av tidligere års feil

Det har ikke skjedd vesentlige endringer i regnskapsprinsipper som påvirker arbeidskapitalen i regnskapsåret. Tidligere års endringer i regnskapsprinsipper:

	År	Utgift	Inntekt
Feriepenger inkl. arb. avg.	1992	135,93	
Påløpte renter	2000	19,90	
Kompensasjon for MVA	1999		18,86
Varebeholdning	2001	5,38	
Obligasjoner uten kurstap	2001	24,50	
Ressurskrevende tjeneste	2007		68,43

Endring påløpte renter		107,80	
Endringer regnskapsprinsipp, Klæbu kommune	2020	4,88	
Sum bokført mot likviditetsreserve		298,39	87,30
Sum endringer regnskapsprinsipp		211,09	

Det har ikke skjedd vesentlige endringer i regnskapsestimater i regnskapsåret.

Det er gjort to korreksjoner av tidligere års feil i 2022-regnskapet:

(1) Det er korrigeret en feil på balansekonto 2510801000. Det ble gjort en større korrigerende av kontoen i 2018 for en debetsaldo, men det gjensto en debetsaldo på 461.436 kr. Dette beløpet er utgiftsført i driftsregnskapet i 2022 og tilført fondet slik at fondet kun består av årets avsetninger per 31.12.22.

(2) Det er i 2022 bokført 1,3 millioner kr i tapte sykepengerefusjonsinntekter som korreksjon av feil oppstått før 2016. Den skyldes en feil i integrasjonen mellom HR-systemet og LIFT.

Note 4 - Varige driftsmidler

Varige driftsmidler (anleggsmidler) er anskaffelser av investeringsmessig karakter som har en utnyttbar levetid på minst tre år og en kostpris på minst 100.000 kroner inklusive merverdiavgift. Anleggsmidler bokføres til anskaffelseskost.

Anleggsmidler skal ifølge regnskapsforskriftens § 3-4 avskrives. For anleggsmidler med begrenset utnyttbar levetid, reduseres de bokførte verdiene med avskrivning/nedskrivning etter de regler som gjelder for det aktuelle anleggsmiddel. Anlegg under utførelse avskrives ikke.

Avskrivninger påvirker ikke netto driftsresultat for kommunen, da det også føres en motpost i driftsregnskapet. Avskrivningen skal skje med like store årlige beløp (lineærmetoden) over levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomhetene. De ulike typer anlegg har ulik avskrivningstid:

Type	Maksimal avskrivningstid
224 IKT-utstyr og programvare, kontormaskiner o.l.	5 år
224 Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner	10 år
224 Kjøretøy og lignende	10 år
224 Anlegg under utførelse	Ingen avskrivning
227 Brannbiler o.a. større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, o.l.	20 år
227 Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygg, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett o.l.	40 år
227 Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, o.l.	50 år
227 Tomter/kunst/anlegg under utførelse	Ingen avskrivning

Avskrivninger fordelt på avskrivningslengde:

Avskrivningslengde	4 + 5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Ingen avskrivning
Bokført verdi per 1.1	200,2	483,0	618,3	16 524,0	5 046,3	7 408,3
Tilgang	84,9	54,2	177,8	758,4	93,3	1 853,0
Avgang	0,0	1,2	0,0	26,0	4,5	2,7
Avskrivninger	54,7	91,1	49,5	602,5	144,9	0,0
Omgrupperinger	94,9	30,9	68,2	1 036,4	0,0	-1 230,4
Nedskrivninger/ reverserte nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokført verdi 31.12	325,3	475,8	814,8	17 690,3	4 990,2	8 028,2

Det er ikke inngått finansielle leieavtaler som skal aktiveres i noen grupper av anleggsmidler.

Note 5 - Aksjer og andeler

Noten inneholder en oversikt over aksjer og andeler som er klassifisert som anleggsmidler fordi de er av strategisk eller annen ikke-finansiell karakter. Alle postene er vurdert som strategiske plasseringer som ikke er omsettelige i et regulert marked. Av denne grunn er ikke markedsverdier oppgitt i noten.

Selskapets navn	Antall Pålydende	Andel	Bokført 31.12.2022	Bokført 31.12.2021 Mrk
Trv Gruppen AS	24 231	1 000 100%	24,23	24,23
Trondheim Kino AS	20 000	1 000 100%	20,00	20,00
Leutenhaven AS	1 500	* 100%	4,85	4,85 (1)
Olavshallen AS	2 000	1 000 100%	2,00	2,00
Trondheim Parkering AS	35 000	1 000 100%	35,00	35,00
Labtjenester AS			0,00	0,51
Vistamar		100%	0,03	0,03
Trondheim Spektrum Eiendom AS	129 098	500 100%	62,72	62,72
Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS		82,3%	21,43	21,43
Trondheim Havn IKS		74,7%	0,00	
Kunsthall Trondheim AS	190	1 000 63,3%	0,20	0,20
Prima AS	6	50 000 60,0%	0,30	0,30
Midt-Norge 110-sentral IKS		43,5%	0,00	
Midtbyen Management AS	400	1 000 25,0%	0,30	0,30
Midt-Norsk Filmsenter AS	67	500 33,3%	0,03	0,03

Svenska Kommun Försäkrings AB	5 800		18,5%	17,05	17,05
Filminvest3 AS	200	1 000	16,7%	0,20	0,20
Trøndelag Teater AS	9	1 000	16,7%	0,01	0,01
Museene i Sør-Trøndelag AS	9 516	40	16,7%	0,34	0,34
TrønderEnergi AS, A-aksjer	1 033 202	437	9,0%	355,08	451,63 (2)
TrønderEnergi AS, C-aksjer	98 385			63,10	80,26
TrønderEnergi Vekst Holding AS	134 211			113,71	0,00
Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS	30	5 000	6,3%	0,15	0,15
Naboer AB	200	85	5,9%	0,02	0,02
Proventure Seed AS	1 598 502	1	3,2%	1,73	1,73
Biblioteksentralen SA	111	300	2,9%	0,03	0,03
Visit Trondheim AS	75	1 000	8,5%	0,08	0,08
Midnor CNI AS	250	100	1,5%	0,03	0,03
Leiv Eriksson Nyskaping AS	14 969	0,2	1,5%	1,00	1,00
Helseplattformen AS	4 000	1 001	40,0%	2,72	4,00
Allskog BA				0,02	0,02
Nordalstunet borettslag	1	200	3,30%	0,00	0,00
Kommunekraft AS	1	1 000	0,30%	0,00	0,00
AS Bøndernes hus	1	50	0,0%	0,00	0,00
Klæbu næringsforum AS	20	1 000	20,0%	0,02	0,02
Trøndelag reiseliv AS	6	1 000	0,40%	0,01	0,01
Biblioteksentralen AL	1	300		0,00	
Tanem kunstgressbane		50 000		0,05	0,05
Trondheim kommunale pensjonskasse				1 405,69	1 350,80 (3)
Kommunal Landspensjonskasse				57,26	53,14 (3)
Blakli borettslag				0,25	0,25
Nyhavna Utvikling			67,00%	6,70	6,70
Ski-VM Trondheim 2025			10,00%	0,01	0,01
SUM				2 196,32	2 139,10

1. *1350 aksjer á 1000 kr og 150 aksjer á 23.333 kr

2. Aksjene ligger som en del av totalkapitalen i TKK, se note 21

3. Gjelder egenkapitalinnskudd i pensjonskasse

I Trondheim kommunes regnskap er egenkapitalinnskudd i TKP per utgangen av 2022 verdsatt til 1.406 millioner kroner, dette er opp fra 1.351 millioner kroner i 2021. Økningen på 55 millioner kroner er kommunens egenkapitalinnskudd i 2022.

I TKPs regnskap ved utgangen av 2021 var kommunens egenkapitalinnskudd verdsatt til 1.653 millioner kroner. Verdien ved utgangen av 2022 estimeres foreløpig av TKP til å være 1.687 millioner kroner, det vil si en økning gjennom året på 34 millioner kroner. Dette fordelt på kommunens egenkapitalinnskudd i 2022 på 55 millioner kroner og TKPs nettoresultat i 2022 på - 21 millioner kroner.

TKPs estimerte verdi på kommunens egenkapitalinnskudd i 2022 er dermed 336 millioner kroner høyere enn den bokførte verdien i kommunens regnskap.

Kommunens egenkapitalinnskudd i KLP er økt med 4,1 millioner kroner fra 2021 til 2022.

I årene fremover vil det skje årlige innbetalinger både til TKP og Kommunal Landspensjonskasse (KLP), for å vedlikeholde egenkapital i selskapene.

Note 6 - Utlån

Motpart / type lån	Utlån per 31.12	Låne- finansiering	Egenkapital- finansiering	Tap på utlån
Pirbadet	179,3	180,3		
Startlån til private (Husbanklån)	2 677,5	2 897,3		0,2
Utlån TKP	100,0		100,0	
Helseplattformen Investering	214,4	239,4		
Helseplattformen Drift	68,1		68,1	
Diverse utlån	7,9			
Trondheim kommunes utlån	3 247,2	3 317,0	168,1	0,2

Note 7 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Noten viser en verdien av TKKs markedsbaserte finansielle omløpsmidler, det vil si finansielle eiendeler som er omsettelige i et regulert marked og som verdifastsettes til markedspris.

Aktivklasse	Anskaffelseskost	Verdi 31.12	Verdi 1.1 Kjøp/salg	Verdi- endring	Balanse- ført verdi 31.12
Aksjefond					
Norge	288,4	466,0	474,2	-3,0	466,0
Aksjefond					
Utland	593,6	870,2	923,2	-115,0	870,2
Private equity	10,0	21,1	19,5	1,6	21,1
Totalt	891,9	1 357,4	1 416,9	-118,5	1 357,4

Verdien på TKKs aksjefond er summen av sluttkursen pr. 31.12 på de enkeltaksjene som fondet eier.

Private equity-porteføljen består av Signor IS (tidligere Viking Venture III) og markedsverdi er basert på en vurdering av verdien på de underliggende selskapene i porteføljen pr. 3. kvartal 2022. Verdsettelsen foretas av produktleverandør og skjer i tråd med "international private equity and venture capital (IPEV) guidelines".

Note 8 - Renter - sikring

Trondheim kommune kan benytte rentesikring i både Trondheim kommunes kraftfond (TKK) og i gjeldsporteføljen.

1. Trondheim kommunes kraftfond (TKK)

TKK har ingen valuta- og / eller rentebytteavtaler ved utgangen av året.

En stor andel av TKKs portefølje består av omløpsobligasjoner med fast rente som holdes til forfall, og obligasjonene defineres derfor til å ha en kontantstrømsikring. Ved utgangen av 2022 utgjør obligasjoner med kontantstrømsikring 2.167 millioner kroner, tilsvarende 31 prosent av TKKs forvaltningskapital. Finansreglementets punkt 4.2.3 slår fast at omløpsobligasjoner med kontantstrømsikring skal utgjøre minimum 30 prosent av forvaltningskapitalen.

2. Rentesikring i gjeldsporteføljen

Etter utløp av to renteutbytteavtaler i juni 2022 har Trondheim kommune ingen rentebytteavtaler knyttet til kommunens gjeld.

For utfyllende informasjon om rentebinding for gjeldsporteføljen - se Finansrapporten 2022.

Note 9 - Langsiktig gjeld

Låneadgangen reguleres av Kommunelovens § 14-14 til 14-17. Kommunen kan i hovedsak bare ta opp lån til egne investeringer.

Langsiktig lånegjeld etter låneform, slik oppført i balansen:

	31.12.2022	31.12.2021
Gjeld til kredittinstitusjoner	13 291,1	13 211,3
Obligasjonslån	5 500,0	5 500,0
Sertifikatlån	2 293,3	2 053,8
Sum langsiktig lånegjeld	21 084,4	20 765,1

Låneformål:

	31.12.2022	31.12.2021
Kommunens samlede innlån	21 084,4	20 765,1
Innlån til videre utlån (startlån)	2 897,3	2 471,1
Innlån til innfrielse av kausjoner	0	0
Innlån til videre utlån (andres investeringer)	419,7	336,8
Lån til kommunens egne investeringer	17 767,5	17 957,2

Gjennomsnittlig løpetid og rente og forfall innen ett år:

	31.12.2022	31.12.2021
Gjennomsnittlig løpetid (år)	7,1*	5,5
Gjennomsnittlig rente	3,10%*	1,69%
Forfall gjeld innen ett år	4 453*	4 250

*Det er et brudd i definisjonen av disse begrepene mellom 2021 og 2022. For 2021 ble tallene rapportert utelukkende for investeringsgjeld, mens vi i 2022 også inkluderer gjeld tatt opp til videreutlån.

Verdien på investeringsgjeld som forfaller i 2023 og må refinansieres er 4 000 millioner kr. Av dette utgjør sertifikater med løpetid under ett år 2 000 millioner.

For utfyllende detaljer henvises det til Finansrapport 2022.

Ubrukte lånemidler - balansearter 291-299

	31.12.2022	31.12.2021
Ubrukte lånemidler investeringslån	427,5	1 098,6
Ubrukte lånemidler startlån	0,0	0,0
Sum	427,5	1 098,6

Framdriften på investeringsområdet ble nedjustert i første og andre økonomirapport og låneopptaket ble justert ned etter prognoser på investeringsutgifter. Mot slutten av året viste

det seg at fremdriften på investeringene var betydelig lavere enn tidligere prognoser, som gjør at ubrukte lånemidler blir på 427,5 millioner per 31.12.2022.

I 2022 ble det lånt ut 39,2 millioner mer i startlånsordningen enn det vi lånte inn. Differansen ble finansiert ved bruk av fond.

Note 10 - Avdrag på lån

Investeringslån skal avdras årlig, og avdragene skal minst tilsvare størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for kommunens grad av lånefinansiering av avskrivbare anleggsmidler ved regnskapsårets begynnelse (Kommuneloven, § 14-18).

Avdrag på lånegjeld til investeringsformål - minimumsavdrag:

Beregningsforutsetninger for minimumsavdrag (bokførte verdier mill kr)	
Langsiktig gjeld, investeringer	17 957
Årets avskrivninger	943
Avskrivbare anleggsmidler	26 977

Beregning av minimumsavdrag

Årets avskrivninger x (Gjeld investeringslån / Avskrivbare anleggsmidler)

Beregnet minimumsavdrag	628
Vektet levetid	28,61
Gjennomsnittlig avskrivning %	3,5%

Betalte avdrag	1064,7
----------------	--------

Tallene gir en vektet levetid på avskrivbare anleggsmidler på **28,6 år** ($26977/943 = 28,6$). Beregnet minimumsavdrag gir samme beregnede avdragstid på 28,6 år for investeringslån ($17957/628 = 28,6$), slik at gjeld nedbetales i samme takt som eiendeler avskrives.

Minimumsavdrag målt mot faktisk avdragsbetaling - historikk

	Beregnet	Faktisk	Betalt avdrag ut
År	minsteavdrag	betalt avdrag	over minsteavdrag
2022	628	1065	437
2021	593	927	334
2020	589	796	207

Bakgrunnen for de betydelige avdragsbetalingene ut over beregnet minsteavdrag, er kommunens vedtatte handlingsregel for kapitalutgifter. Denne sier at renter og avdrag skal

utgjøre 8% av frie disponible inntekter. Ved et lavt rentenivå gjør dette at de øvrige avdragsbetalingene blir relativt store.

Budsjetterte og regnskapsførte betalte og mottatte avdrag, avsetning og bruk av fond ved innlån/ utlån i henholdsvis drifts- og investeringsregnskapet:

Bev.sted	Art	Budsjett 2022	Regnskap 2022
982000	151000 Investeringslån	1 064,7	1 064,7
983000	051200 Startlån - avdragsutgifter *	96,0	73,8
983000	092200 Startlån - mottatte avdrag *	230,0	193,8
983000	055000 Startlån - avsetning bundne inv.fond *	141,0	119,9
983000	095000 Startlån - bruk bundne inv.fond *	167,0	39,1
981900	051200 Videre utlån - avdragsutgifter *	0,0	18,2
981900	092200 Videre utlån - mottatte avdrag *	0,0	10,4
981900	055000 Videre utlån - avsetn. bundne fond *	0,0	10,4
981900	095000 Videre utlån - bruk av bundne fond *	0,0	18,2

* Budsjettet for bevilgningssted 981900 ble lagt på bevilgningssted 983000 for 2022. Det er derfor ikke samsvar mellom budsjett og regnskap på de to bevilgningsstedene.

Note 11 - Pensjoner

Pensjonsordningene i kommunen

Trondheim kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner. Kommunen belastes for faktisk uttak. Pensjonsforpliktelse som vedrører kommunens egenandel for medarbeidere som tar ut AFP for årsklassene 65-66 år, er belastet ut fra antatte uttaks-frekvenser for de enkelte årsklassene.

Regnskapsføring av pensjon

Pensjonsutgifter belastes i takt med at forsikringspremien bokføres. Etter §3-5 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning skal driftsregnskapet i tillegg belastes med en pensjonskostnad kalkulert ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Differansen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og Trondheim kommune har valgt å inntekts- eller utgiftsføre premieavviket i driftsregnskapet med tilbakeføring over de neste 7 årene.

Tilbakeføringsperioden er 10 år på premieavvik fra 2012-14 og 15 år for det som har oppstått frem til 2011. Forskriften sier at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser skal oppføres i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld. I brev fra Kommunal- og distriktsdepartementet fra 27. april 2022 har de vurdert hvorvidt det skal beregnes arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse. Dersom pensjonsmidlene er større enn

pensjonsforpliktelsene vil det ikke være noen underfinansiering som det kan knyttes fremtidig arbeidsgiveravgift til. I Trondheim kommune er det derfor ikke beregnet arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse for 2022, og konto 2406401900-1902 er nullet mot kapitalkonto.

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	Beløp
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	840,5
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	524,9
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-613,7
Administrasjonskostnader	50,5
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	802,2
Årets pensjonspremie	1 177,9
Årets premieavvik	375,6
Kostnad fordelt på amortiseringsperioder	
Premieavvik over 15 år	51,1
Premieavvik over 10 år	32,7
Premieavvik over 7 år	220,2
Amortisering Klæbu KLP og SPK	2,9
Sum Amortiseringskostnad 2022	306,9
Samlet pensjonskostnad	1 109,1

Premiefond	TKP	KLP
Innestående på premiefond 01.01.	715,6	78,9
Tilført premiefondet i løpet av året,*	12,2	1,3
Bruk av premiefondet i løpet av året,	-250,0	-40,2
Innestående på premiefond 31.12.	477,9	40,0

*TKP, kun garantert rente

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelser UB	
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1	-16 723,2
Årets opptjening	-840,5
Rentekostnad	-524,9
Utbetalinger	580,7
Amortisering estimatavvik - forpliktelse	-343,2
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12 - estimat	-17 851,1
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser	
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12	-17 851,1

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler	
Brutto pensjonsmidler IB 1.1	16 874,9
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm)	1 177,9
Administrasjonskostnad	-50,5
Utbetalinger	-580,7
Forventet avkastning	613,7
Amortisering estimatavvik - midler	490,4
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	18 525,7

Estimatavvik og planendringer	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
	Beløp	Beløp
Estimatavvik 31.12.		0,0
Virkningen av planendringer		0,0

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK	TKP
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,5%	3,0%	3,5%
Diskonteringsrente	3,0%	3,0%	3,0%
Forventet årlig lønnsvekst	2,0%	2,0%	2,0%
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	1,2%	2,0%	1,2%

Note 12 - Garantiansvar

Noten viser en oversikt over de økonomiske garantier kommunen har stilt for virksomhet som drives av andre. Kommunelovens § 14-19 gir kommunen hjemmel for å stille slike garantier. Det kan likevel ikke stilles garantier dersom disse innebærer vesentlig økonomisk risiko for kommunen eller for næringsvirksomhet.

Garanti ovenfor	Type garanti	Vedtatt ramme	Ansvar per 31.12	Tillegg renter, kostn o.l.	Utløp tidspunkt
Birrlee International School Trondheim AS	Simpel	30,0	12,0		2041
Ilen Menighet stiftelse	Simpel	33,3	16,8		2034
Vitensenteret	Simpel	1,0	1,1		2028
Trondheim Taekwon-do klubb	Simpel	20,3	7,6		2048
Trondheim Bordtennisklubb	Simpel	10,7	1,8		2048
Leangen Curling AS	Simpel	11,0	1,8		2022
Stiftelsen Kim-senteret	Simpel	10,5	0,3		2024
Trondhjems Kunstforening	Simpel	1,0	0,4		2029
Trondhjems Kunstforening	Simpel	0,3	0,2		2030
Andelslaget Bergheim barnehage	Simpel		4,8		2034
Ilen Menighets Stiftelse	Simpel		1,2		2028
Lianlaget AS	Simpel		0,2		2030
Småbarnsforeldrenes barnehage Heim-Torvtaket	Simpel		0,2		2023
Solvangen barnehage SA	Simpel		4,5		2033
Stavsetmyra barnehage SA	Simpel		2,0		2030
Svartlamoen boligstiftelse	Simpel		0,0		2022
Tempe barnehage SA	Simpel		2,1		2027
Trondhjems Asylselskap	Simpel		0,5		2028
Zion sykehjem Stiftelse	Simpel	30,6	12,1		2027
Sjetne Idrettslag	Selvskyldner	40,0	8,4	10%	2029
Sverresborg Fotball	Selvskyldner	9,3	7,7	10%	2032
Charlottenlund Sportsklubb	Selvskyldner	15,1	13,5	10%	2040
Charlottenlund Sportsklubb	Selvskyldner	6,5	5,8	10%	2040
Charlottenlund Sportsklubb	Simpel	5,7	5,7	10%	2032
Ranheim Idrettslag	Selvskyldner	27,0	26,0	10%	2050

Trøndelag Brann- og Redningstj.	Selvskyldner	11,4	9,0	10%	2060
Ranheim Idrettslag	Selvskyldner	15,0	14,0	10%	2036
Ranheim Idrettslag	Selvskyldner	44,0	44,0	10%	2031
Trolla Idrettslag	Simpel	0,8	0,6	10%	2026
Nardo Fotballklubb	Simpel	13,0	12,0	10%	2031
Sjetne IL, rehab kunstgressbane	Simpel	2,8	2,7	10%	2031
Sjetne IL, rehab kunstgressbane	Simpel	0,6	0,6	10%	2026
Byåsen IL, Myrahallen	Selvskyldner	15,0	15,0	10%	2037
Byåsen IL, Myrahallen	Selvskyldner	32,2	32,2	10%	2027
Trondhjems Skiskyttere	Simpel	1,2	1,2	10%	2028
Sportsklubben Trygg Lade	Selvskyldner	32,3	2,0	10%	2057
Sportsklubben Trygg Lade	Selvskyldner	41,3	41,3	10%	2025
Sportsklubben Trygg Lade	Selvskyldner	15,0	15,0	10%	2037
Vestbyen idrettslag	Simpel	1,5	1,5	10%	2026
Vestbyen idrettslag	Simpel	1,6	1,6	10%	2026
Vestbyen idrettslag	Simpel	2,4	2,4	10%	2033
Skaun Motorsenter AS	Simpel	3,1	3,1	10%	2028
Skaun Motorsenter AS	Simpel	2,4	2,3	10%	2033
Romolslia Sportsklubb	Simpel	1,9	1,9	10%	2027
Romolslia Sportsklubb	Simpel	2,5	2,5	10%	2027
Romolslia Sportsklubb	Simpel	4,8	2,4	10%	2052
Bakklandet Menighets Omsorgsenter	Simpel	34,4	11,8		2033
Bakklandet Menighets Omsorgsenter	Selvskyldner	3,2	2,1		2035
Borettslaget Bergheim senior og omsorgsboliger	Simpel	34,4	16,1		2031
Borettslaget Harmonien	Simpel	14,2	6,2		2031
Borettslaget J.O. Stavsvei 1, omsorgsboliger	Simpel	12,0	5,7		2032
Borettslaget Sannan park omsorgsboliger	Simpel	13,6	6,1		2032
Flatås idrettslag	Selvskyldner	67,0	35,5		2048
Kystadtunet BL	Simpel	12,8	6,5		2034
Laugsand borettslag	Simpel	10,0	5,2		2035
Laugsand borettslag	Simpel	10,0	5,2		2035
Munkvoll borettslag	Simpel	51,6	28,4		2035
Stiftelsen Laugsands aldershjem	Simpel	14,5	5,1		2032

Stiftelsen Laugsands aldershjem	Simpel	14,5	5,1		2032
Stiftelsen Trondhjems Hospital	Simpel	2,1	1,0		2032
Stiftelsen Trondhjems Hospital	Simpel	35,0	15,2		2035
Stiftelsen Trondhjems Hospital	Simpel	45,1	20,0		2034
Tempesletta borettslag	Simpel	27,6	4,4		2033
Tempesletta borettslag	Simpel	8,4	4,4		2033
Tempesletta borettslag	Simpel	8,4	4,5		2033
Trondheim Renholdsverk AS	Selvskyldner	112,0	82,1		2044
Zion sykehjem	Simpel	32,1	11,0		2034
Østre Rosten Borettslag	Simpel	18,2	9,1		2034
Utleira idrettslag	Simpel	4,8	1,1		2031
Utleira idrettslag	Simpel	40,2	3,5		2030
Heimdal Idrettsforening	Simpel	72,0	22,1		2044
Kattem IL Fotball	Simpel	7,0	3,3		2035
SK Trondheims-Ørn	Simpel	29,0	28,6		2047
SK Trondheims-Ørn	Simpel	10,0	9,5		2049
Sør-trøndelag Ishockeykrets	Simpel	4,5	2,0		2023
Tiller Idrettslag	Simpel	0,9	0,4		2025
Trondheim Spektrum AS	Simpel	24,4	4,9		2030
Byåsen idrettslag	Simpel	8,4	0,6		2027
Sjetne idrettslag	Simpel	2,6	0,1		2023
Sportsklubben Nationalkameratene	Simpel	5,7	0,9		2028
Stiftelsen Skistua	Simpel	6,2	1,6		2026
Vassfjellet Vinterpark	Simpel	11,0	11,0		2025
Vassfjellet Vinterpark	Simpel	16,5	14,9		2036
Trondheim Rideklubb	Simpel	0,5	0,3		2029
Vassfjellet Vinterpark, byggelån	Simpel	54,0	53,6		2053
Ski-VM Trondheim 2025 AS	Simpel	10,0	10,0		2024
Teaterhuset AvantGarden (Rosendal teater)	Simpel	14,0	6,6		2037
Teaterhuset AvantGarden (Rosendal teater)	Simpel	95,0	77,0		2052
Sum			886,9		

Garantiansvar (millioner kr) pr 31.12 fordelt på områder

	2018	2019	2020	2021	2022
Idrett	305	214	235	425	464
Barnehager	23	20	18	16	14
Aksjeselskap, Interkommunale selskap	108	103	92	102	106
Boliger/Institusjoner	306	282	256	237	203
Div. formål	39	38	43	26	99
Sum	781	657	644	806	887

Garantiansvaret var 81 millioner kroner høyere ved utgangen av 2022 enn ved utgangen av 2021. En vesentlig årsak til den sterke økningen er garanti for Rosendal Teater sitt kjøp av eiendommen i 2022 (77 mill kr pr 31.12.22).

Risikoen for realisering av garantiansvar vurderes å være størst på idrettsområdet. Ved utgangen av 2022 har Trondheim kommune et garantiansvar for investeringer i idrettsanlegg på 464 millioner kroner. Dette er en økning på 39 millioner kroner fra utgangen av 2021. Selv om noen av lagene har hatt anstrengt økonomi i perioder, er det ingen indikasjoner på at noen er i en så vanskelig økonomisk situasjon at de ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser overfor sine kreditorer. Utviklingen viser at idrettslagene har tilfredsstillende evne til å overholde sine låneforpliktelser. Sist kommunen måtte innfri en garanti for et idrettslag som ikke klarte sine økonomiske forpliktelser, var på midten av 1990-tallet.

Vedtatte garantier (millioner kroner), ikke iverksatt.

	Garantiramme	Type garanti	Forventet låneopptak
Sportsklubben Nationalkameratene	1,5	Simpel	2023
Sportsklubben Nationalkameratene	1,8	Simpel	2023
Sportsklubben Nationalkameratene	5,1	Simpel	2023
Vestbyen idrettslag	5,5	Simpel	2023
Trondhjems Seilforening, klubbhus	3,3	Simpel	2023
Trondhjems Seilforening, klubbhus	1,0	Simpel	2023
Trondhjems Velocipedklubb, terrengsykkelpark	5,3	Simpel	2023
Trondheim Renholdsverk AS	22,0	Selvskyldner	2023
Trondheim Renholdsverk AS	165,0	Selvskyldner	2023
Sum	210,5		

Tabellen ovenfor viser garantiforpliktelser vedtatte av bystyret, men hvor det ennå ikke foreligger låneopptak.

Note 13 - Avsetninger og bruk av avsetninger

Tabellen viser inntekter som er avsatt til og brukt av fond. Bundne fond gjelder inntekter som er øremerket et bestemt formål fra giver. Ubundne fond, inkludert disposisjonsfond, er midler som er avsatt av bystyret eller av kommunedirektøren etter fullmakt, og som er frie midler.

Bundne driftsfond:	Bokført verdi 1.1	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond *	228,0	189,9	228,5	189,5
Selvkostfond	191,7	11,1	61,6	141,1
Deponianlegg Heggstadmoen	16,9	0,0	1,8	15,1
Tilskudd til etablering før 2020	51,5	0,0	0,0	51,5
IUA-fond	3,4	0,0	0,8	2,6
Den kulturelle skolesekken	3,6	5,3	5,0	4,0
Konsesjonsavgifter	0,5	1,6	0,0	2,1
Vedlikeholdsfond, Øya helsehus	20,1	2,4	0,4	22,1
Avsatt fra boligtilskudd	26,5	8,7	0,2	35,0
Bymarka naturreservat	1,6	0,0	0,0	1,6
Kulturskole/gaver	1,4	0,1	0,1	1,4
Frikjøpsmidler tilfluktsrom	2,0	0,0	0,0	2,0
Andre bundne driftsfond	2,1	0,0	0,0	2,1
Sum bundne driftsfond	549,4	219,2	298,3	470,2
Bundne investeringsfond:	Bokført verdi 1.1	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundet investeringsfond utlån	48,9	13,4	18,2	44,2
Ekstraordinære avdrag videreutlån	167,4	119,9	39,1	248,3
Andre bundne investeringsfond	3,1	6,0	3,1	6,0
Sum bundne investeringsfond	219,5	139,3	60,3	298,5
Disposisjonsfond, totalt	2 645,8	896,8	-688,3	2 854,2
Ubundne investeringsfond, totalt	-6 022,6	0,0	0,0	6 022,6

* Hoveddelen gjelder øremerkede statstilskudd

Note 14 - Selvkost

Vann, avløp, renovasjon, slam og feiing (VARFS) samt områdene byggesaksbehandling, 1. del planbehandling, oppmålingsarbeider etter matrikkelloven og eierseksjonering skal drives i henhold til selvkostforskriften av 1.1.2020. Selvkostforskriften erstatter retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14). Trondheim kommune skal utarbeide en selvkostkalkyle (for- og etterkalkyle) for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost.

Nedenfor er det satt opp en kalkyle basert på regnskap 2022 som tilfredsstiller dette kravet for tjenestene innenfor teknisk sektor.

Tabell 1 Kalkyleoversikt selvkosttjenestene vann, avløp, renovasjon, slam og feiing

	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam	Feiing
Direkte driftsutgifter	125,2	143,2	240,7	5,9	15,4
Indirekte driftsutgifter	0,3	0,6	0,2	0,0	0,3
Avskrivninger	73,0	90,7	4,7	0,0	0,4
Kalkulatorisk rentekostnad	67,4	82,2	2,3	0,0	0,1
Sum utgifter	265,9	316,7	247,9	5,9	16,2
Salgsinntekter/andre inntekter	262,1	276,9	227,1	5,1	17,0
Renter selvkostfond	1,8	1,3	1,4	0,0	0,1
Sum Inntekter	263,9	278,2	228,5	5,1	17,1
Resultat før avsetninger	2,0	38,5	19,4	0,8	-0,9
Avsetning til fond					0,9
Bruk selvkostfond	-2,0	-38,5	-19,4	-0,8	
Resultat etter avsetning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dekning av tidligere års negative selvkostfond					
Selvkostfond					
IB selvkostfond	54,1	56,3	50,4	1,2	2,9
Netto avsetning	-2,0	-38,5	-19,4	-0,8	0,9
UB selvkostfond	52,1	17,8	31,0	0,4	3,8
Renter selvkostfond	1,8	1,3	1,4	0,0	0,1

Forutsetninger

Rentesats som skal benyttes for kalkulatoriske renter og renter selvkostfond er fem årig SWAP-rente med et tillegg på 0,5 prosent. For 2022 er SWAP-renten på 3,04 prosent, og det er derfor benyttet 3,54 prosent som rentesats i etterkalkylen. Grunnlaget for avskrivningene er akkumulert anskaffelseskost. Kalkulatoriske renter er beregnet av gjennomsnittet av eiendomsverdien (snitt av inngående balanse og utgående balanse).

Regnskapsresultat selvkostområdene - planbehandling, byggesaksbehandling, delesaker etter matrikkelloven samt saksbehandling etter forurensningsforskriften.

I tillegg til de tradisjonelle selvkostfeltene innenfor VARFS-området gjelder de samme prinsippene for gebyrfastsettelse for byggesaksbehandling, 1. del planbehandling, oppmålingsarbeider etter matrikkelloven og eierseksjonering. Kommunen har anledning til å kreve gebyrer knyttet til behandlingen av slike saker, men hvis inntektene er høyere enn kostnadene er det krav om avsetning til fond slik at overskuddet på disse inntektene ikke brukes til kommunens øvrige aktiviteter. Trondheim kommunen har valgt å ikke subsidiere disse områdene. I henhold til ny forskrift er det ikke lenger lov til å ha negative selvkostfond innenfor disse områdene.

Kommunedirektøren har fra og med regnskapsslutt 2022 valgt å også å lage en etterkalkyle for selvkostområdet saksbehandling etter forurensningsloven. Selvkostområdet er lite av omfang og er ikke veldefinert i dagens kostraveileder. SSB har i epost til kommunen sagt at de skal se nærmere på teksten i veilederen og søke å klargjøre hva som er rett funksjonsbruk. Kommunedirektøren vil i løpet av 2023 legge fram politisk sak der det redegjøres nærmere for det nye selvkostområdet.

Tabell 2. Oversikt regnskapsresultat for selvkostområdene 1.del planbehandling (1), byggesaksbehandling (2), delesaker etter matrikkelloven (3), eierseksjonering (4) og saksbehandling etter forurensningsloven(5).

	1	2	3	4	5
Direkte driftsutgifter	8,5	53,7	7,7	2,0	0,9
Indirekte driftsutgifter	0,8	2,9	0,3	0,1	0,1
Avskrivninger		1,8			0,0
Kalkulatorisk rentekostnad		0,1			0,0
Sum utgifter	9,3	58,5	8,0	2,1	1,0
Gebyrinntekter/andre inntekter	14,6	60,5	8,1	3,0	0,9
Renteinntekter selvkostfond	0,3	0,5	0,2	0,1	
Sum Inntekter	14,9	61,0	8,3	3,1	0,9
Resultat før avsetninger	-5,6	-2,5	-0,3	-1,0	0,2
Avsetning til fond	5,6	2,5		1,0	
Bruk selvkostfond			0,3		
Resultat etter avsetning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2

Selvkostfond	
IB selvkostfond	4,7 13,1 6,3 2,8
Netto avsetning	5,6 2,5 0,3 1,0
Oppretting feil i fjorårets kalkyle	
UB selvkostfond	10,3 15,6 6,6 3,8 0,0
Renter selvkostfond	0,3 0,5 0,2 0,1

Spesielle forhold

I forbindelse med regnskapsavslutningen for 2021 orienterte kommunaldirektøren revisjonen om at belastninger fra premiefond var belastet selvkostområdene, men at vi var usikre på om det var korrekt. I løpet av våren ble det avklart at premiefond skulle holdes utenfor kalkylen, noe som betyr at selvkostområdene ble belastet 9,0 millioner for mye i 2021. Dette er korrigert i kalkylen for 2022 ved at områdene er godskrevet 9,3 millioner kroner (rentekorrigert), samt at premiefond er korrigert ut av grunnlaget for selvkostkalkylen for 2022. Denne rettingen har medført at beregnede indirekte kostnader er lavere i 2022 enn tidligere år.

En utfordring med selvkostregnskapet for avfall er at kommunens utfører, Trondheim Renholdsverk AS (TRV), avslutter sitt regnskap senere enn kommunen. I kommunens selvkostregnskap er det derfor nødvendig å anordne i tråd med selskapets siste prognose for årsresultat. Når endelig resultat for selskapet foreligger, blir det foretatt en avregning mellom anordnet beløp og virkelig regnskap og effekten bokføres i kommunens selvkostregnskap. Det har i mange år vært relativt små avvik mellom beløpet kommunen har anordnet og selskapets resultat, men i 2022 var ikke det tilfelle. Selskapets resultat var om lag 14 millioner dårligere enn hva som var forutsatt i kommunens anordning. Dette medfører at utgående balanse for selvkostfond renovasjon i regnskapet for 2022 på 31 millioner kroner er tilsvarende 14 millioner for høyt. Siden selvkostfondet fremdeles er positivt har ikke dette forholdet noen resultateffekt for kommunens regnskap. Kommunedirektøren har satt i gang en prosess for å bedre kvaliteten på estimatet for TRV sin prognose for resultat ved årsslutt.

Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler

I 2022 solgte Trondheim kommune sine aksjer i Labtjenester AS for 4,1 millioner kroner. Dette i henhold til vedtak i bystyret (TKsak 22/14263). Salgsinntekten ble delt slik at aksjenes pålydende ble ført i investeringsregnskapet, mens resten av salgsbeløpet tilsvarende opparbeidet kapital i aksjeselskapet ble ført i driftsregnskapet.

Videre ble det solgt aksjer i Helseplattformen AS til nye deltakerkommuner for til sammen 1,28 millioner kr. Aksjene ble solgt til pålydende og inntektsført i investeringsregnskapet.

Note 16 - Ytelse til ledende personer

Utbetalte ytelser til ledende personer i 2022:

Navn	Lønn	Annen godtgjørelse	Sum
Ordfører Rita Ottervik	1 210 865 kr	5 557 kr	1 216 422 kr
Kommunaldirektør Morten Wolden	1 700 019 kr	15 621 kr	1 715 640 kr

Note 17 - Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor fordelt på revisjon og rådgiving

Trondheim kommunerevisjon er organisert som egen enhet under Bystyret. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og diverse attestasjonsoppdrag.

Godtgjørelse til revisor i 2022:

Tekst	Godtgjørelse
Revisjon	16,6
Rådgivning	0,0
Totalt	16,6

Utover veiledning i de lovbestemte oppgavene har kommunerevisjonen ikke utført direkte rådgivningsoppdrag overfor kommunen.

Note 18 - Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer

Prosjekt	Tilskuddsgiver	Inntektsførte tilskudd i millioner kroner
Investeringsstilskudd småhus og erstatningsboliger	Husbanken	8,9
Investeringsstilskudd Valentinlyst HVS	Husbanken	20,9
Investeringsstilskudd Brundalen HVS pasientvarsling	Husbanken	10
Investeringsstilskudd Risvollan HVS	Refusjon fra private	6
Utbyggingsprosjekter - refusjon offentlig infrastruktur	Refusjon fra andre (private utbyggere)	52,0
Miljøpakken	Refusjon fra fylkeskommunen	5,4
Miljøpakken	Refusjon fra staten, bompenger	100,5
Digi-barnevern	Refusjon fra andre kommuner	18,7
Digi-barnevern	Refusjon fra staten	10,1
Spillemidler, kommunale anlegg	Refusjon fra fylkeskommuner	4,7

Granåsen nasjonalanlegg idrett	Tilskudd fra staten	60
Klimatilskudd parker og nærmiljøanlegg	Miljødirektoratet	3,6
Klimatilskudd Trondheim rehabiliteringssenter	Enova og Miljødirektoratet	2,3
Klimatilskudd Nidarvoll skole	Enova og Miljødirektoratet	4,2

Note 19 - Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen

Usikre forpliktelser

Usikre forpliktelser er ensidige forpliktelser knyttet til kommunal aktivitet der både oppgjørstidspunkt, beløpets størrelse og om forpliktelsen faktisk vil komme til oppgjør, kan være usikkert. Slike forpliktelser skal regnskapsføres når det er rimelig sikkert at transaksjonen vil bli gjennomført. Rimelig sikkert er definert som mer enn 90% sannsynlighet for at forpliktelsen kommer til oppgjør.

Vi har identifisert og regnskapsført to usikre forpliktelser:

Trondheim kommune har sammen med Helse Midt-Norge en forpliktelse til å dekke kostnadene som er oppstått i Helseplattformen AS. Kostnaden er budsjettet, men størrelsen på forpliktelsen er ved regnskapsavleggelsen ikke klargjort. Vi vurderer det som svært sannsynlig at det foreligger en forpliktelse vi må innfri. Beløpets størrelse avgjøres ved avslutning av hovedprosjektet (HMP). Vi har estimert beløpet til kr 5 mill., og utgiftsført det i 2022. Hovedprosjektet avsluttes 30/6-2023. For mer detaljer se årsrapporten, avsnittet om Helseplattformen i kapitlet om helse og velferd.

Trondheim kommune har beregnet tilskuddssatser til private barnehager for 2022 i tråd med forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager. Dette innebærer at både økte koronautgifter i 2020 og redusert arbeidsgiveravgift 3. termin 2020 (statlig tiltak for å avhjelpe de økonomiske konsekvensene av koronapandemien for offentlige og private arbeidsgivere) påvirker driftstilskuddet som er utmålt til private barnehager for 2022. Tilskuddsberegningen er i tråd med KS sin forståelse publisert 24.06.2022, basert på tolkning fra Kunnskapsdepartementet 18.04.2022. Statsforvalteren i et annet fylke har i klagesak fra Private barnehagers landsforbund fattet vedtak om at en kommunes vedtak om tilskuddssatser for 2022 er ugyldig når det gjelder beregning av arbeidsgiveravgift i 2022. Vedtaket innebærer at kommunen må ta utgangspunkt i normal arbeidsgiveravgift for 2020 ved beregningen av tilskuddssatser for 2022. Trondheim kommune vurderer det som svært sannsynlig at vi må foreta en ny beregning av tilskuddssatser for 2022, noe som innebærer en merutgift for kommunen på kr 4,8 mill.

Betingede eiendeler

Betingede eiendeler er mulige økonomiske rettigheter på et framtidig oppgjørstidspunkt, avhengig av at bestemte hendelser inntreffer. Betingede eiendeler skal ikke regnskapsføres.

Hendelser etter balansedagen

Hendelser etter balansedagen er hendelser, til gunst eller ugunst for kommunen, som finner sted mellom balansedagen (31.12) og det tidspunktet årsregnskapet avlegges. Hendelser som gir informasjon om årsregnskapet skal regnskapsføres og/ informeres om etter nærmere angitte betingelser. Trondheim kommune har ingen hendelser etter balansedagen av en slik karakter.

Note 20 - Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster

Koronapandemien har hatt store konsekvenser for kommunen også i 2022, spesielt første halvår. Kommunedirektøren har ført regnskap på merkostnadene som skyldes korona frem til 31. mai 2022. Årsaken til at denne kartleggingen ble avsluttet, var signalene fra statlig hold om at kommunenes merkostnader for første halvår skulle bli kompensert. De totale merkostnadene til kommunen til og med 31. mai er beregnet til 251 millioner kroner. Stortinget har i flere omganger bevilget ekstra tilskudd til kommunesektoren i løpet av året i kompensasjon for utgiftene, og kommunen har mottatt til sammen 269 millioner kroner i kompensasjon.

Kommunene fikk betydelig høyere skattevekst enn anslått i 2022. Samlet ble kommunes skatteinntekter 33 milliarder kroner høyere enn anslaget i nasjonalbudsjettet for 2022. Av disse mer-inntektene ble 9 milliarder kroner trukket inn gjennom en reduksjon i rammetilskuddet i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2022. Trondheim kommune har, i likhet med andre kommuner, hatt betydelig høyere skatteinntekter enn budsjettet i 2022. Anslaget på kommunens skatteinntekter har også blitt revidert flere ganger i løpet av 2022. Trondheim kommune fikk totalt 8,4 milliarder kroner i skatt på inntekt og formue i 2022. Skatteinntektene ble 1,16 milliard kroner høyere enn opprinnelig budsjett, og 121 millioner kroner høyere enn revidert budsjett.

Note 21 - Trondheim kommunes kraftfond (TKK)

TKKs resultat etter kostnader i 2022 ble 41 millioner kroner, 208 millioner kroner under budsjett. Som en årsoppgjørdisposisjon i regnskapet for 2022 vil det foreslås at det avsettes 198 millioner kroner fra TKK til kommunens disposisjonsfond, hvorav 100 millioner kroner er ekstraordinær. Avsetningen finansieres ved bruk av årets resultat i TKK og reduksjon av TKKs bufferfond, henholdsvis 41 og 157 millioner kroner. TKKs bufferfond er et disposisjonsfond (ubundet driftsfond) som inngår i TKKs balanse. Avsetningen er i henhold til budsjettet for 2022, og skal i all hovedsak brukes som egenkapital i finansieringen av kommunens realinvesteringer i 2023. Disponeringen er i henhold til kommunale regnskapsregler og bystyrets vedtak i oktober 2018 (PS 126/18).

TKKs realavkastning er gitt ved nominell avkastning fratrukket driftskostnader og inflasjon (konsumprisindeksen, KPI). Det er et mål å opprettholde realverdien av TKKs samlede kapital over tid (summen av grunnkapital og bufferfond). TKKs kapital ved utgangen av 2022 er 7.470 millioner kroner, noe som er 405 millioner kroner lavere enn det som kreves for å opprettholde den realverdien TKK hadde ved etableringen i 2002.

Drifts- og balanseregnskapet

Driftsregnskapet

Poster	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter	0,0	0,0	0,0
Driftsutgifter	-3,6	-4,0	-3,2
Driftsresultat	-3,6	-4,0	-3,2
Finansinntekter	44,8	253,1	468,4
Finansutgifter			
Netto finansposter	44,8	253,1	468,4
Årsoverskudd TKK	41,2	249,1	465,2

Avkastningen i TKK disponeres i henhold til punkt 1.6.2 i TKKs vedtekter. Faktisk og budsjettert disponering i 2022 fremgår av tabellen under.

	Regnskap 2022	Budsjett 2022
Nominell avkastning	44,8	253,1
Driftsutgifter	-3,6	-4,0
Avsatt til disposisjonsfond	-198,1	-198,1
Avsatt til bufferfond TKK	156,9	-51,0
Nominell avkastning TKK ift budsjett	-208,3	

De tre underfondene TKK (grunnkapital og bufferfond), kulturfondet og kollektivfondet forvaltes og rapporteres som én portefølje, jf. kapittel 1.1.3 i TKKs vedtekter. I henhold til vedtektene skal det gjøres en oppstilling av de ulike underfondenes balanseverdi og andel av årsresultatet (utbytte). Videre skal underfondenes balanseverdier ved utgangen av året måles mot målsatt verdi. Disponering av TKKs avkastning i 2022

Nominell avkastning TKK (netto finansposter)	44,8
Driftsutgifter TKK	-3,6
Endring (uttak fra) bufferfond TKK	156,9
Utbytte, for bruk i 2023	
Til disposisjonsfond	-194,3
Til kollektivfondet	-1,9
Til kulturfondet	-1,9

Balanseverdier og realverdi

Fondenes balanseverdi	31.12.2022	31.12.2021	Endring 2022
Grunnkapital	6 635,9	6 635,9	0,0
Bufferfond	834,2	991,1	-156,9
Sum	7 470,0	7 626,9	-156,9
Økning anleggsmidler	0,0	0,0	0,0
Sum egenkapital	7 470,0	7 626,9	-156,9

Fordelt på fondene:	2022	2021	
TKK	7 160,9	7 335,0	-174,2
Kollektivfondet	155,3	146,7	8,7
Kulturfondet	153,8	145,2	8,6
Sum	7 470,0	7 626,9	-156,9

I henhold til kollektiv- og kulturfondets vedtekter skal realverdien av disse opprettholdes. Den målsatte verdien er gitt ved verdien ved utgangen av 2017 tillagt KPI-veksten i årene deretter. I perioden 2018 - 2022 har KPI- veksten vært 18,7 prosent (5,9 prosent i 2022). Kollektiv- og kulturfondet har fått tildelt årlig avkastning lik endring i konsumprisindeksen, som forutsatt i vedtektene, og ligger derfor på målsatt verdi ved utgangen av 2022. Underfondet TKK tilføres (eller belastes) det resterende (residualen), noe som innebærer en mindreverdi på 405 millioner kroner ved utgangen av 2022. Mindreverdien er i sin helhet generert i 2022 og kan tilskrives kombinasjonen av svak avkastning i TKK, ekstraordinært høyt utbytte til kommunens realinvesteringer og en prisvekst som langt overstiger den budsjetterte prisveksten.

Bokført verdi målt mot målsatt verdi

	Bokført verdi	Målsatt verdi	Bokført verdi	
Delfond	UB 2017	2022	UB 2022	Differanse
TKK	6 375,4	7 566,0	7 160,9	-405,2
Kollektivfondet	130,9	155,3	155,3	0,0
Kulturfondet	129,6	153,8	153,8	0,0
Sum	6 635,9	7 875,2	7 470,0	-405,2

Balanseregnskap totalt

Eiendeler	31.12.2022	31.12.2021
Aksjer TrønderEnergi AS	531,9	531,9
Ansvarlig lån TKP	100,0	100,0
Sum anleggsmidler	631,9	631,9
Bankinnskudd	377,8	348,5

Obligasjoner laveste verdis prinsipp	2 990,3	3 026,4
Obligasjoner med kontantstrømsikring	2 167,0	2 141,0
Aksjefond	1 336,3	1 397,4
Påløpte renter obligasjoner	54,8	46,6
Eiendom	100,9	100,9
Hedgefond og Private Equity	21,1	19,5
Anordning utbytte Aberdeen	1,2	0,9
Sum omløpsmidler	7 049,4	7 081,2
Sum eiendeler	7 681,3	7 713,0

Gjeld og egenkapital	31.12.2022	31.12.2021
Kraftfondet	6 375,4	6 375,4
Kollektivfondet	130,9	130,9
Kulturfondet	129,6	129,6
Sum TTK grunnkapital	6 635,9	6 635,9
TKK bufferfond	834,2	991,1
Sum egenkapital	7 470,0	7 627,0
Mellomværende bykassen	3,5	10,7
Amortisering obligasjoner	9,7	5,8
Disponert avkastning til fire fond	198,1	69,5
Sum gjeld	211,3	86,1
Sum gjeld og egenkapital	7 681,3	7 713,0

Note 22 - Andre vesentlige forpliktelser

Denne noten synliggjør vesentlige framtidige forpliktelser pr. 31.12.22. Med vesentlig menes i denne sammenhengen beløp over 100 millioner kroner.

Forpliktelse - type	Ansvarlig område	Forpliktelse mill kr	Antall avtaler 31.12.	Varighet avtale
Private barnehager, tilskudd	Oppvekst og utdanning	813	129	I hht forskrift til Barnehageloven
Husleieavtaler	Eierskapsenheten	329	122	Fra 1-20 år
Avfallshåndtering - Trondheim renholdsverk AS	Byutvikling	285	1	Løpende til oppsigelse
Brann og redningstjenester - TBRT	Byutvikling	194	1	Løpende til oppsigelse
Fastleger og private fysioterapeuter med kommunale driftsavtaler	Helse- og velferd	183	297	Løpende til oppsigelse
Helseplattformen	Helse- og velferd	40	1	Utlånsavtale til selskapet med tilbakebetaling i 2023
Helseplattformen	Helse- og velferd	29	1	Lisens Tjenesteavtale 2023
Kirkelig fellesråd, drifts- og investeringstilskudd	Kirke og gravlunder	196	1	I hht Kirkeloven
Tjenester til brukerstyrt personlig assistanse	Helse- og velferd	247	194	Løpende

Note 23 - Interkommunalt samarbeid der Trondheim er vertskommune

Noten inneholder informasjon om økonomiske transaksjoner i interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 17-1, der Trondheim kommune er vertskommune for samarbeidet.

Samarbeid mot akutt forurensing i Sør-Trøndelagsregionen

Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA), Sør-Trøndelag region er et samarbeid om beredskapen mot akutt forurensning (primært olje- og kjemikalieutslipp). I samarbeidet inngår til sammen 24 kommuner. Samarbeidet styrker kommunenes egen beredskap gjennom blant annet innkjøp av utstyr, kompetanseheving og planverk og kan ta en koordinerende rolle ved store hendelser som går ut over kommunens håndteringsevne.

Samarbeid mot akutt forurensing i Sør-Trøndelagsregionen

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	1,7
Overføring fra andre kommuner og stat	1,3
Samarbeidets egne inntekter	1,5
Samarbeidets totale inntekter	4,4
Samarbeidets driftsutgifter	4,4
Resultat av virksomheten	0,0

Trondheimsregionen

Trondheimsregionen er et samarbeidsorgan for Stjørdal, Malvik, Trondheim, Melhus, Skaun, Orkland, Midtre Gauldal og Indre Fosen kommuner, der Trondheim er vertskommune. Medlemskommunene danner en felles bolig-, arbeids- og serviceregion. Hensikten med samarbeidet er å styrke Trondheimsregionen i en internasjonal konkurransesituasjon, slik at regionen i framtiden hevder seg i toppen innen forskning, utdanning og næringsliv. Trondheimsregionen har som overordnet mål å øke regionens andel av landets verdiskaping. Rita Ottervik (ordfører Trondheim) ble valgt som leder i 2019, Oddbjørn Bang i Orkland er nestleder. Bård Eidet er daglig leder. De tyngste sakene i Trondheimsregionen er Interkommunal arealplan (IKAP) og regional strategisk næringsplan. Det arbeides også med profilering/omdømmebygging og samferdsel.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	3,2
Overføring fra andre kommuner, fylkeskommune og stat	4,3
Samarbeidets egne inntekter, fra fond 2021	0,3
Samarbeidets totale inntekter	7,8
Samarbeidets driftsutgifter	7,6
Resultat av virksomheten, til fond 2022	0,1

Øyeblikkelig hjelp døgnopphold (ØHD)

Avdeling kommunal akutt er et samarbeid mellom Malvik, Melhus, Midtre Gauldal og Trondheim kommune. Avdelingen er lokalisert ved Øya helsehus som har nærhet til St. Olav hospital. Tilbudet er for pasienter over 18 år, som legges inn fra hjemmet med et avklart sykdomsbilde, ikke ved livstruende sykdom. Pasienter legges inn via fastlege, legevakt eller akuttmottak. Opphold ved kommunal akutt døgnenhet varer inntil 72 timer.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	47,6
Overføring fra andre kommuner	9,4
Samarbeidets egne inntekter	0,0
Samarbeidets totale inntekter	57,0
Samarbeidets driftsutgifter	42,6
Resultat av virksomheten	14,4

Trondheim interkommunale legevakt

Kommunene Malvik, Melhus, Midtre Gauldal og Trondheim har gått sammen om felles legevaktstilbud med Trondheim som vertskommune. Legevakta er lokalisert i Mauritz Hansens gate ved Øya Helsehus og ble kommunal enhet i 2009. Enheten tilbyr øyeblikkelig hjelp ved sykdom/skade for nærmere 250.000 innbyggere i de fire kommunene, samt rådgivning på telefon fra spesialsykepleiere. Enheten har også legevaktbil med kvalifisert ambulansesjåfør og lege. På kveld og helg ruller fastleger fra alle kommuner på vaktene.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	95,6
Overføring fra andre kommuner	15,1
Samarbeidets egne inntekter	27,6
Samarbeidets totale inntekter	138,4
Samarbeidets driftsutgifter	148,9
Resultat av virksomheten	-10,5

Trondheimsregionens friluftsråd

Trondheimsregionens friluftsråd er et interkommunalt samarbeidsorgan bestående av Malvik, Melhus, Skaun, Selbu og Trondheim kommune. Rådets oppgave er i samarbeid med fylkeskommune, kommuner og andre interesserte å virke for sikring, tilrettelegging og drift av områder for friluftsliv, samt å skape større forståelse for friluftsområdenes betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftsliv.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	0,9
Overføring fra andre kommuner	0,2
Samarbeidets egne inntekter	2,4
Samarbeidets totale inntekter	3,5
Samarbeidets driftsutgifter	3,5
Resultat av virksomheten	0,0

Note 24 - Interkommunale selskaper

Med interkommunalt selskap menes et selskap hvor alle deltakerne er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper. Deltakerkommunene har ubegrenset ansvar for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser, slik at delene til sammen skal utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Hovedregelen er at deltakerkommunene har ansvar for selskapets forpliktelser i henhold til eierandel.

Trondheim kommune har eierandeler i følgende selskaper etter lov om interkommunale selskaper.

Trondheim Havn IKS

Trondheim Havn var opprinnelig en kommunal havn med regnskap adskilt fra kommunens ordinære regnskap iht. havnelovens bestemmelser, men er fra 1.1.2006 organisert som et IKS etter lov om interkommunale selskaper.

Eierandel 76,3%

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS ble etablert 1.1.2008, og er den lokale faginstans for brannvern.

Eierandel 85,8%

Midt-Norge 110-Sentralen IKS

Midt-Norge 110-sentral IKS er fra og med 01.01.2016 opprettet i medhold av lov om interkommunale selskaper. Midt-Norge 110-sentral har det regionale ansvar for nødmelding på brann, redning og akutt forurensning i regionen.

Eierandel 43,5%

Del 2 - Konsolidert årsregnskap - Trondheim kommune

1 Økonomisk oversikt etter art, drift

Alle tall i millioner kroner	Note	Konsolidert regnskap 2022	Konsolidert regnskap 2021
Driftsinntekter			
Rammetilskudd		-4 317	-4 607
Inntekts- og formuesskatt		-8 418	-7 440
Eiendomsskatt		-810	-778
Andre skatteinntekter		0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-552	-541
Overføringer og tilskudd fra andre		-2 049	-2 298
Brukerbetalinger		-695	-693
Salgs- og leieinntekter		-1 750	-1 647
Sum driftsinntekter		-18 592	-18 005

Driftsutgifter			
Lønnsutgifter		8 310	7 893
Sosiale utgifter	4	2 205	2 128
Kjøp av varer og tjenester		5 052	4 963
Overføringer og tilskudd til andre		1 388	1 191
Avskrivninger	2	944	903
Sum driftsutgifter		17 901	17 078

Brutto driftsresultat		-691	-927
Finansinntekter/Finansutgifter			
Renteinntekter		-324	-208
Utbytter		-42	-38
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		148	-324
Renteutgifter		460	313
Avdrag på lån		1 065	927
Netto finansutgifter		1 307	670

Motpost avskrivninger	2	-944	-903
-----------------------	---	------	------

Netto driftsresultat	-328	-1 159
-----------------------------	-------------	---------------

Disponering eller dekning av netto driftsresultat:	5		
Overføring til investering		198	331
Avsetninger til bundne driftsfond		220	269
Bruk av bundne driftsfond		-298	-250
Avsetninger til disposisjonsfond		899	809
Bruk av disposisjonsfond		-691	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		328	1 159

Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0
---	----------	----------

Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0
--	---	---

2 Bevilgningsoversikt investering

<i>Alle tall i millioner kroner</i>	Note	Konsolidert regnskap 2022	Konsolidert Regnskap 2021
Investeringsutgifter			
Investeringer i varige driftsmidler	2	2 507	2 514
Tilskudd til andres investeringer		29	12
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3	59	73
Utlån av egne midler		20	19
Avdrag på lån		0	0
Sum investeringsutgifter		2 615	2 617

Investeringsinntekter			
Kompensasjon for merverdiavgift		-335	-286
Tilskudd fra andre		-320	-851
Salg av varige driftsmidler		-196	-290
Salg av finansielle anleggsmidler		-2	-48
Utdeling fra selskaper		0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0
Bruk av lån		-1 571	-804
Sum investeringsinntekter		-2 424	-2 279

Videreutlån			
Videreutlån		615	538,1
Bruk av lån til videreutlån		-576	-517,8
Avdrag på lån til videreutlån		92	70,0
Mottatte avdrag på videreutlån		-204	-214,7
Netto utgifter videreutlån		-73	-124
Overføring fra drift og netto avsetninger	5		
Overføring fra drift og netto avsetninger		-197	-330,5
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond		76	123,0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond		3	-6,7
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0,0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-119	-214
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk		0	0

3 Balanseregnskapet

Alle tall i millioner kroner	Note	Konsolidert regnskap 2022	Konsolidert regnskap 2021
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Faste eiendommer og anlegg		29 814	29 044
Utstyr, maskiner og transportmidler		2 519	1 245
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer og andeler (eiendeler)	3	2 197	2 140
Obligasjoner (eiendeler)		0	0
Utlån		3 247	2 816
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler	4	18 639	16 977
Sum anleggsmidler		56 417	52 222
Omløpsmidler			
Bankinnskudd og kontanter		2 764	3 038
Finansielle omløpsmidler			
Aksjer og andeler (omløpsmidler)	3	1 458	1 518
Obligasjoner (omløpsmidler)		5 158	5 168
Sertifikater		0	0
Derivater (omløpsmidler)		0	0
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer		657	624
Andre kortsiktige fordringer		708	1 121
Premieavvik (kortsiktige fordringer)	4	1 472	1 394
Sum omløpsmidler		12 217	12 863
Sum eiendeler		68 633	65 084

EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital drift			
Disposisjonsfond	5	-2 869	-2 662
Bundne driftsfond	5	-477	-555
Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
Egenkapital investering			
Ubundet investeringsfond	5	-6 027	-6 023
Bundne investeringsfond	5	-299	-222
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
Annen egenkapital			
Kapitalkonto		-17 750	-15 703
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		0	0
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		211	211
Sum egenkapital		-27 210	-24 954
Langsiktig gjeld			
Lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner		-13 291	-13 211
Obligasjonslån		-5 500	-5 500
Sertifikatlån		-2 293	-2 054
Pensjonsforpliktelse	4	-17 959	-16 802
Sum langsiktig gjeld		-39 044	-37 567
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-665	-868
Likviditetslån		0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-1 715	-1 696
Premieavvik (kortsiktige gjeld)		0	0
Sum kortsiktig gjeld		-2 379	-2 564
Sum egenkapital og gjeld		-68 633	-65 084

MEMORIAKONTI			
Ubrukte lånemidler		428	1 099

Andre memoriakonti		28 199	28 199
		-28	
Motkonto for memoriakontiene		626	-29 297
Sum memoriakonti		0	0

Sum balanse		0	0
-------------	--	---	---

4 Noter til regnskapet

Alle tall oppgitt i millioner hvis ikke annet er oppgitt

Note 0.1 Formål

Formålet med konsolidert regnskap er å utarbeide et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet. Det konsoliderte årsregnskapet skal vise kommunen eller fylkeskommunen som én økonomisk enhet, uavhengig av organisering.

Et konsolidert årsregnskap skal gi kommunestyret eller fylkestinget oversikt over kommunens samlede økonomi og ressursbruk. Utarbeidelsen av det konsoliderte regnskapet er hjemlet i kommuneloven § 14-6.

Note 0.2 Regnskapsprinsipper for konsolidert regnskap

Det konsoliderte regnskapet utarbeides ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå.

Transaksjonene og mellomværendene mellom enhetene skal elimineres, men bare så langt det følger av god kommunal regnskapsskikk. Det skal ikke gjennomføres egen årsavslutning for konsolidert regnskap.

Transaksjoner og mellomværender mellom regnskapsenheter som er en del av kommunen som juridisk enhet, skal som hovedregel ikke være med i det konsoliderte årsregnskapet.

Interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap som ikke er eget rettssubjekt og som fører eget regnskap, kan utelates fra konsolideringen hvis dette ikke har betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Note 0.3 Enheter som er med i konsolidert regnskap

Disse enhetene er med:

- **Trondheim kommune** leverer pålagt tjenestetilbud og andre tjenester til innbyggerne i Trondheim kommune innen oppvekst og utdanning, kultur og idrett, helse og velferd, byutvikling, næring, samferdsel, klima og miljø.
- **Stavne Trondheim KF** er et kommunalt foretak som hjelper jobbsøkere ut i arbeid gjennom karriereveiledning, opplæring og arbeidspraksis i samarbeid med næringslivet.
- **Klæbu Industrier KF** er et kommunalt foretak som tilrettelegger arbeid for personer med nedsatt arbeidsevne/ arbeidsfunksjon med sikte på å tilbakeføre dem til et aktivt arbeid i det ordinære arbeidsmarkedet.

Trondheim kommune er vertskommune for fem interkommunale samarbeid, der regnskapet føres som en del av Trondheim kommune sitt regnskap. Disse samarbeidene, som er nærmere omtalt i note 23 i kommuneregnskapet, er:

- Samarbeid mot akutt forurensing i Sør-Trøndelagsregionen
- Trondheimsregionen
- Øyeblikkelig hjelp døgnopphold (ØHD)
- Vertskommune Legevakt
- Trondheimsregionens friluftsråd

Alle disse samarbeidene utgjør en svært liten del av den samlede økonomiske aktiviteten i kommunen.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og er dermed et mål på kommunens evne til å innfri sine kortsiktige betalingsforpliktelser (likviditet). Alle inntekter (tilgang) og utgifter (bruk) påvirker arbeidskapitalen og skal derfor føres i drifts- eller investeringsregnskapet. Denne avstemmingen mellom arbeidskapitalen i balansen og summen av inntekter og utgifter i drifts- og investeringsregnskapet skal vise at dette er tilfelle.

Arbeidskapital, konsolidert regnskap

	31.12	1.1
Sum arbeidskapital i balansen	9 837,2	10 299,0
Endring arbeidskapital	-461,8	
Endring ubrukte lånemidler	671	
Endring i regnskapsprinsipper	0,0	
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet	209,3	
Netto driftsresultat	328,0	
Netto utgifter investering	-118,68	
Sum endring for avstemming mot balansen	209,3	
Avstemming mellom balansen og drifts- og investeringsregnskapet (*)	0,0	

Note 2 - Varige driftsmidler

Varige driftsmidler (anleggsmidler) er anskaffelser av investeringsmessig karakter som har en utnyttbar levetid på minst tre år og en kostpris på minst 100.000 kroner inklusive merverdiavgift. Anleggsmidler bokføres til anskaffelseskost.

Anleggsmidler skal ifølge regnskapsforskriftens § 3-4 avskrives. For anleggsmidler med begrenset utnyttbar levetid, reduseres de bokførte verdiene med avskrivning/nedskrivning etter de regler som gjelder for det aktuelle anleggsmiddel. Anlegg under utførelse avskrives ikke.

Avskrivningene påvirker ikke resultatet for kommunen da det også føres en motpost i driftsregnskapet. Avskrivningen skal skje med like store årlige beløp (lineærmetoden) over levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomhetene. De ulike typer anlegg har ulik avskrivningstid:

Avskrivninger fordelt på avskrivningslengde: Det er ikke inngått finansielle leieavtaler som skal aktiveres i noen grupper av anleggsmidler.

Type	Avskrivnings- lengde
224 IKT-utstyr og programvare, kontormaskiner o.l.	5 år
224 Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner	10 år
224 Kjøretøy og lignende	10 år
224 Anlegg under utførelse	Ingen avskrivning
227 Brannbiler o.a. større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, o.l.	20 år
227 Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygg, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett o.l.	40 år
227 Administrasjonslokaler, institusjonslok., kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, o.l.	50 år
227 Tomter/kunst/anlegg under utførelse	Ingen avskrivning

Gruppe iht forskrift § 3-4 med maks avskrivningstid	5 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år	Ingen avskrivning
Bokført verdi per 1.1	201,0	486,6	5,1	618,3	16 524,0	5 046,3	7 408,3
Tilgang	84,9	54,2		177,8	758,4	93,3	1 853,0
Avgang	0,0	1,2		0,0	26,0	4,5	2,7
Avskrivninger	54,9	91,7	0,6	49,5	602,5	144,9	0,0
Omgrupperinger	94,9	30,9		68,2	1 036,4	0,0	-1 230,4
Nedskrivninger							
Reverserte nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Bokført verdi 31.12	325,9	479,1	4,7	814,8	17 690,3	4 990,2	8 028,2

Note 3 - Aksjer og andeler

Noten inneholder en oversikt over aksjer og andeler som er klassifisert som anleggsmidler fordi de er av strategisk eller annen ikke-finansiell karakter. Alle postene er vurdert som strategiske plasseringer som ikke er omsettelige i et regulert marked. Av denne grunn er ikke markedsverdier oppgitt i noten.

Selskapets navn	Antall	Pålydende	Andel	Bokført 31.12.2022	Bokført 31.12.2021
Trv Gruppen AS	24 231	1 000	100%	24,23	24,23
Trondheim Kino AS	20 000	1 000	100%	20,00	20,00
Leutenhaven AS	1 500	*	100%	4,85	4,85
Olavshallen AS	2 000	1 000	100%	2,00	2,00
Trondheim Parkering AS	35 000	1 000	100%	35,00	35,00
Vistamar			100%	0,03	0,03
Trondheim Spektrum Eiendom AS	129 098	500	100%	62,72	62,72
Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS			82%	21,43	21,43
Trondheim Havn IKS			74,7%	0,00	
Kunsthall Trondheim AS	190	1 000	63,3%	0,20	0,20
Prima AS	6	50 000	60,0%	0,30	0,30
Midt-Norge 110-sentral IKS			43,5%	0,00	
Midtbyen Management AS	400	1 000	25,0%	0,30	0,30
Midt-Norsk Filmsenter AS	67	500	33,3%	0,03	0,03
Svenska Kommun Försäkrings AB	5 800		18,5%	17,05	5,47
Filminvest3 AS	200	1 000	16,7%	0,20	0,20
Trøndelag Teater AS	9	1 000	16,7%	0,01	0,01
Museene i Sør-Trøndelag AS	9 516	40	16,7%	0,34	0,38
	1 033				
TrønderEnergi AS, A-aksjer	202	437	9,0%	355,08	451,63
TrønderEnergi AS, C-aksjer	98 385			63,10	80,26
TrønderEnergi Vekst Holding AS	134 211			113,71	0,00
Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS	30	5 000	6,3%	0,15	0,15
Naboer AB	200	85	5,9%	0,02	0,02
	1 598				
Proventure Seed AS	502	1	3,2%	1,73	1,73
Biblioteksentralen SA	111	300	2,9%	0,03	0,03

Visit Trondheim AS	75	1 000	8,5%	0,08	0,08
Midnor CNI AS	250	100	1,5%	0,03	0,03
Leiv Eriksson Nyskaping AS	14 969	0,2	0	1,00	1,00
Helseplattformen AS	4 000	1001	0	2,72	4,00
Allskog BA				0,02	0,02
Kommunekraft AS	1	1000	0	0,00	0,00
Nordalstunet borettslag	1	200	3,30%	0,01	0,01
Klæbu næringsforum AS	20	1000	0	0,02	0,02
AS Bøndernes hus	1	50	0,0%		
Trøndelag reiseliv AS	6	1000	0	0,01	0,01
Tanem kunstgressbane		50000		0,05	0,05
Biblioteksentralen AL	1	300			
Trondheim kommunale pensjonskasse				1 405,69	1 350,80
Kommunal Landspensjonskasse				57,26	53,14
TKP Klæbu Industrier				0,11	0,07
TKP EK innskudd Stavne				0,81	0,47
Blakli borettslag				0,25	0,25
Nyhavna Utvikling			1	6,70	0,00
Ski-VM Trondheim 2025			0	0,01	0,00

Note 4 - Pensjoner

Pensjonsordningene i kommunen

Trondheim kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner. Kommunen belastes for faktisk uttak. Pensjonsforpliktelse som vedrører kommunens egenandel for medarbeidere som tar ut AFP for årsklassene 65 - 66 år, er belastet ut fra antatte uttaksfrekvenser for de enkelte årsklassene.

Regnskapsføring av pensjon

Etter KRS nr 14 pk 3,5 bokstav j gis noteopplysninger om pensjon i samsvar med § 5-12 c.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetninger for kommuner mv.

Opplysningene kan begrenses til å opplyse om samlet pensjonskostnad i regnskapet og årets

pensjonspremier. Videre skal det minst opplyses om balanseførte pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser, herunder endring i disse størrelsene.

Pensjonsutgifter belastes i takt med at forsikringspremien bokføres. Etter § 3-5 i regnskaps- og budsjettforskriften skal driftsregnskapet i tillegg belastes med en pensjonskostnad kalkulert ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Differansen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og Trondheim kommune har valgt å inntekts- eller utgiftsføre premieavviket i driftsregnskapet med tilbakeføring over de neste syv årene (10 år på premieavvik fra 2012-2013 og 15 år for premieavvik oppstått t.o.m. 2011). Regnskaps- og budsjettforskriften sier at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser skal oppføres i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

I brev fra Kommunal- og distriktsdepartementet fra 27. april 2022 har de vurdert hvorvidt det skal beregnes arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse. Dersom pensjonsmidlene er større enn pensjonsforpliktelsene vil det ikke være noen underfinansiering som det kan knyttes fremtidig arbeidsgiveravgift til. I Trondheim kommune er det derfor ikke beregnet arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse for 2022, og konto 2406401900-1902 er nullet mot kapitalkonto.

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	Totalt
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	845,4
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	528,1
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-617,5
Administrasjonskostnader	50,8
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	806,8
Årets pensjonspremie	1 183,67
Årets premieavvik	-376,9
Sum amortisert premieavvik	308,1
Samlet pensjonskostnad	1 114,9

	Totalt	
Premiefond	TKP	KLP
Innestående på premiefond 01.01.	716,0	87,9
Tilført premiefondet i løpet av året,	12,0	1,0
Bruk av premiefondet i løpet av året,	-250,0	-42,9
Rente på premiefondsmidler	0,0	0,2
Innestående på premiefond 31.12.	478,0	46,1

	Totalt	
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	Beløp	Arbeids- giveravgift
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 01.01	-16 823,4	
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	-17 959,4	0,0
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser	0,0	
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	-17 959,4	
Pensjonsmidler pr 01.01	16 976,4	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	18 638,4	0,0

	Totalt	
	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Estimatavvik og planendringer	Beløp	Beløp
Estimatavvik 31.12.	0,0	0,0
Virkningen av planendringer	0,0	0,0

Note 5 - Avsetninger og bruk av avsetninger

Tabellen viser inntekter som er avsatt til og brukt av bundne fond. Bundne fond gjelder inntekter som er øremerket et bestemt formål fra giver.

Bundne driftsfond:	Bokført verdi 1.1	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond	228,0	189,9	228,5	189,5
Selvkostfond	191,7	11,1	61,6	141,1
Deponianlegg Heggstadmoen	16,9	0,0	1,8	15,1
Tilskudd til etablering før 2020	51,5	0,0	0,0	51,5
Vedlikeholdsfond, Øya helsehus	20,1	2,4	0,4	22,1
Avsatt fra boligtilskudd	26,5	8,7	0,2	35,0
Andre bundne driftsfond, bykassen	14,6	7,1	5,9	15,8
Bundne driftsfond, Stavne KF	3,8	0,8	0,0	4,6
Bundne fond, Klæbu industrier	1,4	0,0	0,0	1,4
Bundne investeringsfond:				
Bundet investeringsfond utlån	48,9	13,4	18,2	44,2
Ekstraordinære avdrag videreutlån	167,4	119,9	39,1	248,3
Andre bundne investeringsfond	3,1	6,0	3,1	6,0
Disposisjonsfond, totalt	2 662,3	899,2	691,7	2 869,8
Ubundne investeringsfond, totalt	6 022,6	4,2	0,0	6 026,8

Del 3 - Revisors beretning

Bystyret

Uavhengig revisors beretning for 2022

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Trondheim kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på 327 millioner kroner og et årsresultat på kroner 0 i kommunekassen, og et netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på 328 millioner kroner. Årsregnskapet består av:

- kommunekassens årsregnskap, som består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2022, driftsregnskap, investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- oppfyller kommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfyller det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Trondheim kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetning og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og kommunens finansrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

Postadresse:
Trondheim kommune
Trondheim kommunerevisjon
Postboks 2300 Torgarden
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Søndre gate 10B

Telefon:
72546440

Telefaks:

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: revisjon.postmottak@trondheim.kommune.no

www.trondheim.kommune.no

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrig informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen og finansrapporten

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen og finansrapporten stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til regnskapsenhetene som inngår i konsolidert årsregnskap for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte årsregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre revisjonen av det konsoliderte årsregnskapet. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og kommunedirektøren blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Trondheim kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra bystyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Trondheim, 13. april 2023

Per Olav Nilsen
revisjonsdirektør/oppdragsansvarlig
revisor

Svein Kato Isaksen
fagansvarlig regnskapsrevisor/statsautorisert
revisor

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopimottaker: Formannskapet
Kontrollutvalget
Kommunedirektøren

Trondheim kommune
Kommunedirektøren
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

21. april 2023
Layout Geir Hageskal, EKAI
Forsideillustrasjon:
Mostphotos

